
HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

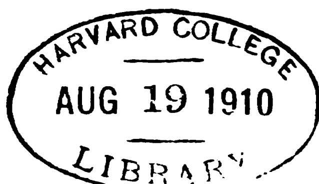
QUAESTIONES POLYBIANAE.

DISSERTATIO
INAUGURALIS PHILOLOGICA
QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS
IN
UNIVERSITATE FRIDERICIANA HALENSI
CUM
VITEBERGENSI CONSOCIATA
AD
SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
RITE CAPESSENDOS

SCRIPSIT

MAXIMILIANUS THIEMANN
PALAEOMARCHICUS.

HALIS SAXONUM.
MDCCCLXXXII.

HARVARD COLLEGE
AUG 19 1910
LIBRARY

MATRI CARISSIMAE

HAS PRIMITIAS

PIO GRATOQUE ANIMO

DEDICAT

AUCTOR.

Praemittenda.

Si verum est, quod nemo eorum quidem, qui linguis perscrutandis operam dent, dubitaverit, Graecorum linguam inde ab initiis usque ad exitum pervestigari magni interesse — si persuasum habemus, ut sermonis Attici elegantiam, sinceritatem, simplicitatem omni ex parte recte aestimare possimus, etiam quid postea ille evaserit, esse intellegendum — denique si dialecti quae κοινὴ vocatur cognitionem maximi momenti esse constat ad huius linguae scriptorum verba emendanda ac restituenda ideoque ad res ab iis memoriae traditas melius intellegendas [1]) quod nihilo secius in hac dialecto usque ad hoc tempus exiguum studium, exigua opera sit collocata,[2]) vehementer dolendum esse quis est, qui non concedat?

Iam si quis in hac dialecto cognoscenda versari in animo habet facile intellegitur, multum interesse, a cuius potissimum scriptoris sermone accuratius examinando proficiscamur; etenim in hoc nisi esset peccatum, factum non esset, ut quae iam apud Polybium usitata sunt, Plutarchi,

---

[1]) Huius dialecti melior cognitio praeterea haud dubie ad subtilius iudicandum contulerit, quid in scripturae sacrae libris Graecis sermoni Graeco tribuendum sit ac quid sermoni Hebraico.

[2]) Ex omnibus viris doctis de dialecto in universum optime disseruit Bernhardy, hist. litt. Gr. I, p. 421 sq. Praeterea affero Salmasii comment de lingua Hellenistica Lugd. B. 1643; Niebuhr, kleine philol. Schriften II, p. 194 sq. — Cobet, de sinceritate graeci sermonis in Graecorum scriptis post Aristotelem graviter depravata in Comment. philol. II, Amsterd. 1850. — F. G. Sturz, de dialecto Macedonica et Alexandrina. Lips. 1808.

Arriani, aliorum propria esse multi existimarent.[1]) — Ab eo potius scriptore, qui ex omnibus, quorum libri exstant, illam dialectum primus adhibuit, a Polybio quasi purissimo et integerrimo fonte initium videtur esse faciendum.[2])

Cuius de elocutione quamquam a nonnullis iam in universum disputatum est, multa tamen meliore ac diligentiore cavent investigatione[3]): quid mirum in Polybii servatorum librorum ac fragmentorum maxima mole!

Mihi quidem, qui praepositiouum Polybii vim atque usum hac dissertatiuncula tractanda mihi proposui,[4]) si aliquid assecutus ero, sufficiet. Causa autem, cur hanc ipsam illius scriptoris elocutionis partem tractandam susciperem, ea fuit, quod quoniam Graeci in particulis adhibendis subtilissimum atque elegantissimum habuerint iudicium, quo modo sermo vulgaris quae κοινὴ appellatur ab priore differat, ex iisdem illis optime videtur intellegi.

Priusquam vero ad singula transeamus: de praepositionibus, quibus Polybius usus est, in universum nonnulla praemittere non alienum mihi videtur.

---

[1]) cfr. Hultsch, quaestiones Polybianae in progr. Zwick. a. 1858—59, p. 1.

[2]) cfr. Bernhardy l. c. p. 422.

[3]) De Polybii toto ingenio dixerunt Brandstaeter, Geschichte des aetol. Bundes, Berlin 1844, p. 241—49; Nitzsch, Polybius, zur Geschichte antiker Politik und Historiographie 1442; La Roche, Characteristik des Polybius 1857; Markhaeuser, der Geschichtsschreiber Polybius 1858; Mommsen, röm. Geschichte II, p. 460 sq.; Nissen, rhein. Museum XXVI, p. 242; Pauly, Real-Encyclopaedie sub v. Pelybius. —

De ipso genere dicendi scripserunt Luettge, de Polybii elocutione in program. Nordhus. 1863 cfr. etiam Brandstaeter, l. a.; Friedericus Kaelker, Quaestiones de elocutione Polybiana in Leipziger Studien 1880, vol. III, p. 219—302. — Dissertationem Erlang. inspicere non potui.

Ex Polybii editoribus digni sunt, qui afferantur Schweighaeuser, qui editionem suam adnotationibus ad linguam pertinentibus instruxit, Dindorf, Hultsch, qui criticas adnotationes adiunxit.

[4]) Ea potissimum proferenda mihi videbantur, quibus scriptor a prioribus differt quaeque magis eius propria sunt.

De praepositionibus Polybianis in universum.

Ut in describendis rebus ita in dicendi genere Polybium nihil fere tacite loqui, verum omnia vel levissima ac manifestissima accurate et stoica quadam quasi siccitate exponere si cognoveris, illum etiam in praepositionibus adhibendis maxime prodigum fuisse, per se tibi in mentem veniet. Et profecto qui eius libros obiter tantummodo percurrerit, eum statim illarum magna offendet frequentia; inveniet enim si omnes prioris aetatis scriptores cum Polybio comparaverit: qui vel ullo pacto eius praepositionum copiam assequatur occurrere neminem. Evidentius hoc elucebit, si eodem spatio, quo Herodotus trecentis praepositionibus, trecentis quinquaginta Thucydides utatur, Polybium quingentas usurpare indicavero.[1])

Quae in universum huius frequentiae causa sit, iam dixi; nunc de singulis videamus. Primum enim id mihi apparere videtur, non minimam partem ad illud contulisse, quod ille, quanta vis in casibus simplicibus inesset, non iam recte intellegeret.

Ac primum casus, maxime genetivus et dativus haud raro praepositionibus cum accusativo coniunctis circumscribuntur.[2]) Huc adde, quod saepenumero casibus, inprimis genetivo praepositiones adiunguntur, quae quamvis plerumque tolerabiles tamen ab Attici sermonis elegantia abhorreant.

Atque ut aliam causam proferamus, cur apud Polybium praepositiones toties occurrant: non est praetermittendum, sexcenties illas substitui pro coniunctionibus, quae vocantur. Cum enim antiquiorum temporum scriptores coniunctiones ad enuntiata faciliora reddenda usurpent: tantum abest, ut

---

[1]) Addiderim, Diodorum qnadringentas fere praepositiones eodem spatio — viginti paginis Teubnerianis — adhibere, praeterea Thucydidis libri octavi, de quo viri docti multum disceptaverunt, totidem paginis trecentas modo contineri. Apud Xenophontem res ita se habere videtur, ut in Hell. libr. I—II reperiantur trecentae quinquaginta, in Hell. libr. inde ab III et in Anab. ducentae octoginta fere.

[2]) Ne repetitio haberet molesti aliquid, hoc iam loco res singulas pertractare supersedi.

ille hac quam coniunctiones exhibent facilitate utatur, ut his saepissime abiectis praepositiones cum articulo infinitivoque coniungat; quae tamen structura plurimis locis repetita legentium animos facile defatigat.

Nec parvi momenti est ad praepositiones saepe adhibendas, quod scriptor adverbia et adiectiva saepissime evitat pro iisque magnam qūasi silvam locutionūm offert, quae nominibus cum praepositionibus conexis formatae sunt.

Quoniam, cur Polybius tot praepositionum esset studiosus extremis quidem lineis adumbrare conatus sum: nunc de illarum inter singulos casus distributione pauca addere mihi liceat. Comparemus diligentius illum cum Herodoto et Tucydide: iam animadvertemus Herodoti numerum praepositionum cum genetivo et accusativo coniunctarum superari a Thucydide, Thucydidis longe a Polybio, contra dativo ab omnibus his eundem fere esse appositum.[1]) Ex hac igitur ratione efficitur, ut procedente tampore genitivus et accusativus acceptiores fiant, sed dativus ut ita dicam remaneat; cum autem inter illos duos casus haec ratio intercedat, ut rursus accusativus longe multumque apud P. propendeat: quo Graecorum lingua spectet, ad confundendos casus in unum, accusativum, luculentissime colligi potest.[2])

De praepositionum collocatione nihil aliud afferendum puto nisi proprias[3]) quae vocantur nullo loco postponi ideoque figuram quaedicitur ἀναστροφὴ omnino evitari, quin improprias eas, quae prius saepius nomina subsequantur apud P. crebrius ante nomina substitui quam post.

Restat, ut adnotem, in hac tota quaestione maximi momenti esse hiatum,[4]) de quo in singulis praepositionibus tractandis sermo erit, ad quas iam transimus et ita quidem,

---

[1]) Iisdem spatiis exhibet

	praepos. cum gen.	dat.	accus.
Herodotus	88	62	154
Thucydides	117	62	162
Polybius	145	68	301

[2]) Hoc bene quadrat ad ea quae Tycho Mommsen dicit in progr. Francof. ad Moen. 1874, p. 15 et 18.

[3]) cfr. de Graecorum praepositionum collocatione Raf. Kuehner II, p. 481.

[4]) vid. Benseler, de hiatu, et Hultsch, über den Hiatus bei Polybius.

ut primum dicam de iis, quae cum uno casu, deinde de iis, quae cum duobus, denique de iis, quae cum tribus casibus coniunguntur.

De singulis praepositionibus.

Ἐν.

Ut a praepositione ἐν exordiamur, hanc cum prioribus temporibus collatam apud Polybium valde neglegi, mihi adnotandum videtur in universum. Cum enim haec apud antiquiores scriptores si minus principem locum, at certe secundum obtineat: ab illo quartum ei attribui invenimus; quod discrimen considerantibus nobis, Polybium multo pluribus praepositionibus quam ceteros uti, dilucidius illustratur. Sed si posterioribus temporibus Byzantinis ἐν omnino evanescere nobiscum reputaverimus, hoc apud Polybium iam coepisse rarescere, mirum non videbitur. — Quod si quaerimus, quidnam causae sit, cur apud hunc historicum praepositio illa quasi recedat: duas causas exstare suspicor, unam, quod casus dativus procedente tempore prae ceteris casibus relinquatur, alteram quia Polybius hiatum, qui ἐν substituto saepissime fiat, quam maxime evitare studeat. Quid igitur mirum, quod pro ἐν cum alias praepositiones tum maxime κατὰ et περὶ positas esse videmus, quippe quae ab consonantibus initium capiant eaedemque cum accusativo coniungantur! Quae contendi, si de illis praepositionibus sermo erit, exemplis comprobabo. — Atque ut ad singula transgrediamur, duas tantummodo res commemorandas esse existimo. Primum enim ἐν a Polybio haud ita raro adhibetur ad exprimendum, quam longe duae res inter se absint; exempla sunt haec: A. 56. 11. παραστρατοπεδευσάντων αὐτῷ Ῥωμαίων πρὸ τῆς πόλεως ἐν ἴσως πέντε σταδίοις πολλοὺς ἀγῶνας συνεστήσατο. 17. 8. καὶ στρατοπεδεύσαντες ἐν ὀκτὼ σταδίοις ἀπὸ τῆς πόλεως. 39. 12. παραταττόμενοι τοῖς πολεμίοις ἐν ἓξ καὶ πέντε σταδίοις. Θ. 7. 1. ἐν δέκα σταδίοις ἀντιστρατοπεδεῦσαι σφίσι. IE. 7. 3; 8. 11 ὃ κεῖται πρὸ τῆς πόλεως ἐν ἑπτὰ σταδίοις. KA. 4. 9. στρατοπεδεύοντες ἐν ἑξήκοντα σταδίοις ἀπὸ τῆς Ἀμφίσσης; huc pertinet etiam Δ 40. 8. τὸ γάρ τοι πλεῖστον

αὐτῆς μέρος ἐν ἑπτὰ καὶ πέντε ὀργυιαῖς ἐστιν. Polybii exemplum sequitur Diodorus veluti XIX 39; XX 73. Omnibus quos attuli locis priores scriptores accusativum substituunt; quamquam simile aliquid iam apud Thucydidem legimus VI. 1 καὶ τοσαύτη οὖσα ἐν εἴκοσι σταδίων μάλιστα μέτρῳ τῆς θαλάττης διείργεται τὸ μὴ ἤπειρος εἶναι (ed. Classen).

Restat ut locutiones quasdam proferamus, quae Polybius in deliciis habet: huc pertinent ἐν χειρῶν νόμῳ A. 82. 2 τοὺς μὲν ἐν χειρῶν νόμῳ διέφθειρεν, τοὺς δὲ ζωγρίᾳ πρὸς αὐτὸν εἰσαναχθέντας ὑπέβαλλε τοῖς θηρίοις alios in pugna ipsa, vel in acie interficiebat, alios captos bestiis obiciebat A. 34. 5 ἐν χειρῶν νόμῳ διεφθείροντο 57. 8 B. 28. 10 ἐν χειρῶν νόμῳ τελευτῆσαι τὸν βίον Γ. 63. 5; 116. 9; Δ. 58. 9 ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος ἐν χειρῶν νόμῳ κατ' αὐτὸν ἔπεσε τὸν κίνδυνον, ubi propter locutionem κατ' αὐτὸν τὸν κίνδυνον dictionem ἐν χειρῶν νόμῳ verterim per „manibus, armis, gladio“ itemque E. 111. 6 τοὺς μὲν ἄνδρας κατ' αὐτὸν τὸν κίνδυνον ἐν χερῶν νόμῳ διέφθειρε IA. 2. 1 Ἀσδρούβας δὲ — ἐν χειρῶν νόμῳ κατέστρεψε τὸν βίον Hasdrubal autem in pugna ipsa vel armis vitam amisit.[1]) Adnumeres ἐν φέρνῃ, ἐν χάριτι, ἐν δωρεᾷ KH. 20. 9 δεῖ λαβεῖν αὐτὸν ἐν φέρνῃ Κοίλην Συρίαν eum Coelesyriam pignori capere opus est; ἐν χάριτι καὶ δωρεᾷ λαμβάνειν A. 31. 6; Γ. 28. 3; ἐν δωρεᾷ προςνέμειν KB. 5. 4; 5. 7; KE. 4. 5; 5. 1; Λ. 3. 3; referas huc etiam ἐν παρέργῳ „obiter“ Γ. 57. 5; Θ. 36. 11; IA. 5. 1 pro qua dictione Polybius multo libentius usurpat ἐκ παρέργου cfr. sub ἐκ: Γ. 58. 3; Δ. 51. 2 etc. ἐν ἀρχῇ vel ἐν ἀρχαῖς „ab initio“ Δ. 76. 8; I. 22. 5; H. 3. 1 sed multo crebrior est usus dictionis ἐξ ἀρχῆς vid. sub ἐκ B. 37. 2; Γ. 4. 1; 60. 11; E. 87. 8 sq. eadem significatione; ἐν καιρῷ opportuno tempore B. 45. 4; Θ. 12. 3, cui locutioni scriptor saepe propter hiatum σὺν καιρῷ praefert cfr. σύν.

---

[1]) Pro ἐν χειρῶν νόμῳ apud Thucydidem legimus dictionem ἐν χερσίν cfr. III. 66. 2 οὓς μὲν ἐν χερσὶν ἀπεκτείνατε ubi adnotat Classen: „ἐν χερσί, mitten im Kampf d. i. mit den Waffen in der Hand vgl. IV. 96. 3; 113. 2; VI. 70. 1;“ apud Aristotelem uno loco exstat ἐν χειρὸς νόμῳ im Handgemenge Polit. 1285 a 10 cfr. Rud. Euken, über den Sprachgebr. des Aristot. Beobacht. über die Präpositionen, Berlin 1868, p. 28.

Σύν.

Iam ut ad praepositionem σὺν veniamus, primum de eius forma dicendum videtur, cum antea apud antiquiores scriptores σὺν et ξὺν in usu fuisse constet[1]) — Polybium legentibus formam ξὺν nusquam occurrere; nam illud quoque ἀξύμβατον IE. 9. 1 quod Schweighaeuser retinet recte Hultschius ex optimis codicibus in ἀσύμβατον mutavit.

Quod autem ad numerum eorum locorum attinet, quibus σὺν reperitur: cum Aristoteles hoc rarissime adhibeat[2]) Polybius eodem toties fere quoties Thucydides utitur.[3])

De usu primum adnotaverim, eum hanc praepositionem maximo studio se applicantem facere ad pronomina, cuius rei habes haec exempla: A. 4. 2 σὺν δὲ τούτῳ 23. 7 σὺν αἷς 34. 8 σὺν αὐτῷ 51. 11; 68. 3; 70. 5; 87. 3; B. 58. 3; 65. 2; Γ. 30. 4, 47. 9; 69. 8; E. 32. 6; 63 5; 63. 12; 65. 3; 79. 13; 95. 7 sq. Nec praetermittendum est hanc praepositionem ad nonnullas locutiones, quae aliquid inusitatius habeant, formandas adhiberi; ad hoc Polybium maxime hiatus evitandi studio commotum esse, veri simillimum est. Primum enim pro dictione ἐν καιρῷ „opportuno tempore" haud paucis locis scriptor substituit σὺν καιρῷ B. 38. 7 τινὰς δὲ βιασαμένη σὺν καιρῷ παραχρῆμα πάλιν εὐδοκεῖν ἐποίησεν αὐτῇ τοὺς ἀναγκασθέντας nonnullos autem opportuno tempore coactos statim secum reconciliavit. Γ. 92. 11 παρακαλέσας χρήσασθαι τῇ προθυμίᾳ σὺν καιρῷ μετὰ τῆς τῶν τόπων εὐφυίας adhortatus eos, ut opportuno tempore alacritate uterentur. E. 104. 7 ἵνα-πειραθῇ σὺν καιρῷ τῆς τῶν ὅλων ἀντιποιήσασθαι δυναστείας ne opp. temp. dominationem sibi pararet. Cetera exempla habes A. 44. 1 χρησάμενον-δὲ σὺν καιρῷ τῇ τόλμῃ B. 40. 1 ποτε σὺν καιρῷ Γ. 30. 4 ἠμύνοντο σὺν καιρῷ Γ. 108.

---

[1]) cfr. Raf. Kuehner, ausf. Grammatik der griech. Sprache p. I.

[2]) vid. Rud. Eucken l. a. p. 29 „σὺν fehlt bei Aristoteles so ziemlich gänzlich" et p. 30 „auch in den beiden Hauptwerken von Theophrast nur an folgenden Stellen: hist. pl. IX. 20. 4; caus. pl. II, 17. 8; V, 6. 6."

[3]) Apud Thucydidem, si T. Mommsen sequimur, paginis sexcentis legimus hanc praepositionem locis triginta septem cfr. progr. Francof. ad Moen. 1874, p. 4.

1 ἐντειλάμενοι σὺν καιρῷ Σ. 4. 10 ἀποπληροῦται σὺν χρόνοις Σ. 5. 6 αὐξηθῇ σὺν χρόνῳ 11. 10 πρᾶγμα σὺν καιρῷ ΙΗ. 13. 8 μὴ σὺν καιρῷ Σ. 2. 15 καὶ σὺν καιρῷ 10. 5 τὰ προειρημένα σὺν χρόνῳ Η. 13. 5 ἐπέσχε σὺν καιρῷ. Contra ἐν καιρῷ post consonantes tantummodo exstat Β. 20. 10 τήν τε Γαλατῶν τόλμαν ἐν καιρῷ καταπληξάμενοι 45. 4 καταγωνίσασθαι τοὺς Ἀχαιοὺς ἐν καιρῷ συνεπιθέμενοι Θ. 12. 3 etc. Quod autem praeterea tres locos repperi, quibus σὺν καιρῷ etiam post consonantes legimus, regula non infringitur: Θ. 28. 5; Σ. 43. 3; ΙΕ. 16. 4.

Ne hiaret oratio, scriptor etiam his dictionibus videtur usus esse Β. 24. 11 μύριοι σὺν ἑξακισχιλίοις pro μύριοι καὶ ἕξ vel μύριοι ἑξακισχίλιοι Β. 10. 5 πεντήρη σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσι similiter Α. 40. 15 θηρία δὲ σὺν αὐτοῖς μὲν Ἰνδοῖς Α. 81. 9 ἀναδέχονται, σὺν καλῷ τιθέμενοι τὴν τοιαύτην τόλμαν pro ἐν καλῷ: Β. 22. 10 πρότερον ἐν καλῷ θέσθαι.

Cum verbis autem σὺν multo saepius quam apud priores scriptores compositum videmus. Etenim omisso magno eorum numero, in quibus haec praepositio notionem habet usitatam, inter quae ea tantum affero, ubi σὺν per pleonasmum ut dicam positum est: Β. 3. 5 τοὺς δὲ μετὰ τούτων ἱππεῖς συγκινδυνεύοντας Β. 29. 6 ἅμα τοῦ παντὸς στρατοπέδου συμπαιανίζοντος Γ. 14. 5 ἅμα δὲ συγχρησαμένου τῷ ποταμῷ Α. 68. 12; 78. 13; 31. 2 ΔΒ. 10. 9 etc. — haud pauca reperimus, in quibus haec significatio paene tota sit attenuata. Saepe nihil aliud nisi ut ita dicam circuitum verborum simplicium hac praepositione augeri ex his exemplis apparet: συνθεωρέω pro θεωρέω Α. 9. 2; 23. 5; 15. 4; 32. 2; 65. 7; 68. 6; 75. 8; Β. 27. 5; 35. 4; 65. 11; 66. 1; Γ. 11. 1; 32. 5; 54. 2; 69. 5; 81. 2; 82. 11; 102. 1; Δ. 20. 3; 57. 3; 70. 6; Ε. 4. 2; 22. 10; 68. 11; 69. 11 sq. — συνθεάομαι pro θεάομαι Α. 13. 13; 25. 1; 40. 7; Β. 68. 2; Γ. 51. 1; 110. 2; Δ. 12. 11; 65. 8; 54. 3; ΙΕ. 13. 7 sq. referas huc etiam verbum συγχρῆσθαι, quod primum apud Polybium scriptum videmus: Α. 8. 1 ἕως μὲν συνεχρῶντο τῇ τῶν Ῥωμαίων συμμαχίᾳ quamdiu societate Romanorum utebantur. Β. 39. 4; Δ. 6. 2; Ε. 21. 7; 39. 4; 69. 9; ς. 3. 10; ΙΗ. 34. 6; Β. 32. 7 sq.

Quorum verborum simplicia cum saepius adhibeantur

quam composita, ὁράω multo rarius exstat quam συνοράω, quia simplex ὁράω, quippe quod a vocali initium capiat vocalium concursionem saepe efficere potuit. Ὁράω igitur post consonantes modo reperitur, post vocales semper συνοράω E. 4. 13 ὁ δὲ βασιλεὺς ὁρῶν sed B. 18. 9 μετὰ δὲ ταῦτα συνορῶντες A. 20. 7. ὅθεν ὁρῶντες, verum A. 32. 8 οἱ στρατηγοὶ συνιδόντες. Quin — etiamsi antecedentis enuntiati ultima vox in vocalem terminatur, semper legimus compositum A. 23. 1. παντί. Συνιδόντες δ'.. A. 26. 2 ἐδόκει συνιδόντες γὰρ 54. 5 ποιῆσαι. Συνιδὼν δὲ.. Γ. 18. 12 λιμένα. Συνορῶντες δέ. Ad numeres A. 14. 6; 25. 2; 26. 2; 33. 8; 35. 8; 48. 6; 48. 8; 59. 2; 84. 6; B. 10. 6; 18. 9; 67. 6; Γ. 6. 9; 18. 12; 65. 4; 69. 11; 71. 1; 82. 7; 94. 1; 94. 6; 108. 9; Δ. 58. 5; 71. 1. Quod iam etiam post consonantes συνοράω nonnunquam ponitur, mirum non videbitur A. 35. 9; 60. 9; B. 25. 7; 33. 2; 41. 14. Γ. 66. 3; 84. 11; E. 3. 5. — Idem de verbo συνεγγίζειν dicendum est, nam ἐγγίζειν post consonantes tantum legimus H. 6. 6 ὅταν ἐγγίσωσι sed B. 25. 8 ἅμα δὲ τῷ συνεγγίζειν — IE. 31. 3 θύρας, ἐγγίσαντες δέ.. verum A. 19. 2 καὶ συνεγγίσασι B. 25. 8 συμβαλεῖν. Ἐγγίσαντες δ', at Δ. 64. 10 διαφέρει. Συνεγγίζοντος δ'.. inspicias praeterea A. 22. 1; 23. 8; 24. 10; 53. 8; 53. 12; 78. 3 B. 28. 1 Γ. 50. 8; 62. 1; 69. 13; 102. 2; 105. 6; Δ. 11. 6; 22. 7; 65. 5 E. 47. 2; 74. 1; 110. 1 sq. — Post consonantes quoque, sed raro A. 76. 7; B. 26. 1; Γ. 68. 8; 84. 16; 106. 1; Δ. 22. 10 sq. — Quae cum ita sint, haud dubium videtur, quin magna copia exemplorum, quae συνεγγίζειν exhibent, ex illo potissimum hiatus evitandi studio originem ceperit, praesertim cum συνεγγίζειν a Polybio ipso fictum videatur. Contra de adverbio σύνεγγυς res se ita habet, ut, cum iam ante hunc scriptorem exstiterit, hic illud non minus saepe post consonantes substituat quam post vocales: quid mirum, cum P. omnino formas uberiores libenter captet! ἐγγύς post consonantes modo et rarius legitur A. 51. 11 αἵ περ ἔτυχον ἐγγὺς οὖσαι Γ. 30. 2 καίπερ ἐγγὺς ὄντων — sed σύνεγγυς subsequitur semper vocales A. 49. 5 τοῦ μὲν πλοῦ σύνεγγυς ὄντος E. 23. 7 φάλαγγα σύνεγγυς A. 51. 1; B. 26. 2; 28. 11; Γ. 61. 1; 62. 2; 73. 1; 101. 5 Δ. 12. 13; 64. 1; 66. 6; E. 23.

7 sq. nec minus saepe consonantes A. 21. 10; 30. 15; 74. 14; B. 18. 1; 27. 3; 59. 2; Γ. 60. 10; 66. 6; 67. 2; 96. 2; Δ 69. 6 E. 19. 4; 81. 4 sq.

Venio ad ea verba cum σὺν composita, quae cum post vocales tantummodo exstent nescio an scriptor eis non usus sit, nisi hiatus evitandi causa. Primum commemoro συνεπιδείκνυμι III. 46. 3 εὐθέως ἐπεδείκνυσαν, verum Γ. 38. 5. ἐπι τοὺς τόπους ἀεὶ τοὺς διὰ λόγου συνεπιδεικνυμένους. ΛΓ. 5. 1. Quod verbum non in usu fuit ante Polybium. Idem cadit in συνυποδείκνυμι. Ὑποδείκνυμι post consonantes tantum IE. καθαρίως ὑποδεῖξαι KZ. 8. 1 συναχθέντος, ὑπέδειξάν τινες — sed συνυποδείκνυμι post vocales modo A. 27. 1 καὶ συνυποδείξαντες αὐτοῖς ὅτι... E. 98. 11 πειρασόμεθα συνυποδεικνύειν πῶς... 21. 4 ἵνα δὲ μὴ—κωφὰ γένηται τὰ λεγόμενα, συνυποδεικτέον ἂν εἴη τὴν φύσιν... Hoc autem verbum compositum nihil aliud significare nisi simplex ex his duobus exemplis luculentissime apparet Γ. 48. 8 εἰ μὴ — ἥρως ἀπαντήσας τοῖς περὶ τὸν Ἀννίβαν ὑπέδειξε τὰς ὁδούς ac paullo post 48. 7 ἥρω τινά φασιν ἐπιφανέντα συνυποδεῖξαι τὰς ὁδοὺς αὐτοῖς; ne συνυποδεικνύναι quidem ante historici aetatem reperis. Idem cadit in συνυποκρίνομαι. Ὑποκρίνεσθαι post consonantes tantum E. 25. 7 τότε μὲν ὑποκριθεὶς ὡς πεπεισμένος IE. 26. 2 τὰς μὲν ἀρχὰς ὑπεκρίνετο τὸν οὐ δυνάμενον εἰπεῖν — sed συνυποκρίνεσθαι post vocales modo Γ. 92. 5 Φάβιος ἔσπευδε καὶ συνυπεκρίνετο τοῖς προθύμως — διακειμένοις, ἐγγίσας δὲ τῷ Φαλέρνῳ — ἀντιπαρῆγε τοῖς πολεμίοις, quo loco caveas ne interpreteris „Fabius simulabat una cum iis, qui pugnandi cupiditate incensi erant, cupiditatem, nam hi non simulabant sed profecto erant cupidi. Atque illa interpretatio „simulabat iis, cum iis agens“ nonne habet aliquid nimis contorti? Ceteri loci sunt Γ. 31. 7 καὶ συνυποκρινόμενοι 52. 6 καὶ συνυπεκρίθη τίθεσθαι φιλίαν. E. 24. 11 χρηματίσας τούτοις καὶ συνυποκριθεὶς καὶ φήσας 49. 7 ταχὺ δὲ συνυποκριθεὶς καὶ... 102. 6 καὶ συνυποκριθεὶς ὡς ἐμβαλῶν εἰς τὴν Ἠλείαν. Ante Polyium hoc compositum non inveni. — Quamquam eandem rationem intercedere inter ἐφεδρεύειν et συνεφεδρεύειν, inter ὑπάρχειν et συνυπάρχειν, inter alia verba demonstrare possum, tamen hoc supersedere mihi liceat.

'Εκ.

De ἐκ cum genetivo coniuncto primum notes, hanc praepositionem haud raro ita esse adhibitam, ut etiam deesse possit nec desideretur. Qua in re duo sunt distinguenda; atque primum Polybius exempla praebet, in quibus aliquo modo praepositionis vis conservatur, cuiusmodi sunt multa ac varia. Localem enim vim in his cernimus: B. 40. 5 ὑπὸ τῶν ἐκ Μακεδονίας βασιλέων 41. 9 διὰ τῶν ἐκ Μακεδονίας βασιλέων Δ. 1. 5 ὑπὸ τῶν ἐκ Μακεδονίας βασιλέων Ε. 36. 2 δεόμενον — τῆς ἐκ τῶν βασιλέων ἐπικουρίας 43. 5 παρεσκευακὼς — τοὺς ἐκ τῆς ἰδίας σατραπείας ὄχλους 58. 10 κατέχεσθαι φρουραῖς ὑπὸ τῶν ἐξ Αἰγύπτου βασιλέων 7. 9 πρός τε τὴν εἴσοδον καὶ τὴν ἔξοδον τὴν ἐκ τῶν στενῶν Α. 60. 8; 71. 1 τοὺς — βίους — διεξαγαγόντες ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς χώρας γεννημάτων Β. 5. 6 ἀπολαύοντες τῶν ἐκ τῆς χώρας. Referamus huc dictiones illas apud Polybium tritissimas οἱ ἐκ τῆς πόλεως, οἱ ἐκ τῆς συγκλήτου, οἱ ἐκ τοῦ συνεδρίου Γ. 33. 4 ἀνεφώνησαν ἅμα καί πλείους τῶν ἐκ τοῦ συνεδρίου pro τῶν τοῦ σ. sive τῶν ἐν τῷ σ. 97. 1 οἱ δ'ἐκ τῆς συγκλήτου πυθόμεναι Ε. 14. 7 οἱ μὲν ἐκ τῆς πόλεως τὴν ἡσυχίαν εἶχον. Δ. 71. 11 τέλος οἱ μὲν ἐκ τῆς πόλεως τραπέντες ἔφευγον πάντες πρὸς τὴν ἀκρόπολιν. Ε. 24. 6 τὴν δὲ δύναμιν ἐξέταξεν ἐν τοῖς ἐπιπέδοις εὐσύνοπτον τοῖς ἐκ τῆς πόλεως. In multis aliis locis ἐκ per figuram attractionis, quae dicitur, positum cogitandum est Α. 52. 8 παρὰ τῶν ἐκ τῆς μεσογαίου συμμάχων σῖτον προσαναλαμβάνων 79. 9 ἀπεσταλμένον ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Σαρδόνος αἱρετιστῶν Β. 11. 14; Ε. 68. 10 παραλαβὼν τοὺς ἐκ τῆς δυνάμεως εὐζώνους Γ. 74. 1 διαναστάντων τῶ νέκ τῆς ἐνέδρας Νομάδων sq. Denique observes eiusmodi locos: Α. 79. 10 τινῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου 80. 9 τις ἐκ τῶν καθημένων εἶπε Λ. 9. 10 τις ἐκ Ῥωμαίων sq.

Atque ut nonnulla usus translati exempla proferamus, haec elegi Α. 57. 5 οὔτε γὰρ τῶν ἐξ ἱστορίας στρατηγημάτων οὔτε τῶν ἐκ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς ὑποκειμένης περιστάσεως ἐπινοημάτων οὐδὲν παρελείφθη. 59. 4 εἴξαντες τοῖς ἐκ τῆς τύχης συμπτώμασιν. Γ. 7. 2; 107. 8; Α. 46. 1 τὰς ἐκ τῶν Ἀχαιῶν εὐεργεσίας Γ. 7. 13 τὴν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εὔνοιαν sq.

Quibus omnibus locis cum praepositionis ἐκ significatio aliquo modo explicari possit, nonnulli certe reperiuntur,

quibus de loco, unde aliquid proficiscitur, cogitari iam nequeat. A. 81. 8 ἐὰν δὲ πάλιν (τὴν ϑεραπείαν) ἀφῇ (τὰ ἕλκη), κατὰ τὴν ἐξ αὐτῶν φύσιν φϑείροντα τὸ συνεχὲς οὐκ ἴσχει παῦλαν sua ipsorum natura. Insolenter etiam dictum est Θ. 29. 7 τὴν ἐκ τούτου πρᾶξιν huius viri factum.

Praeterquam autem quod Polybius ἐκ saepe genetivo adiungit, ubi nos ex Atticorum usu nudum, ut ita dicam, casum exspectamus: ille hac praepositione libenter utitur, ut locutiones formet adverbiales, ex quarum maximo numero scriptori usitatissimas eligere mihi in animo est. Primum commemoro ἐκ χειρός, cuius temporalis significatio „e vestigio, statim" optime elucet E. 41. 7 δεῖ μὴ μέλλειν, ἀλλ' ἐκ χειρὸς ἔχεσϑαι τῶν προκειμένων non est cunctandum, sed confestim ad propositum aggrediendum 62. 7 ϛ 8. 2; A. 76. 8; B 30. 6; aliis locis localis notio inest „e proximo, cominus" Δ. 58. 7 τῆς συμπλοκῆς ἐκ χειρος καὶ κατ' ἄνδρα γινομένης; nonnunquam significat, quod in voce „aperte" inest: Θ. 4. 6 διὰ τῆς ἐκ χειρὸς βίας „aperta vi" id quod optime cognoscere licet ex opposito statim sequente: λαϑραίαν ποιησάμενος τὴν πορείαν; deinde notes ἐκ ποδός „e vestigio" B. 68. 9; Γ. 68. 2; E. 47. 7; 74. 1; IΔ. 8. 13; IH. 7. 2 sq.. ἐκ παρέργων „obiter" Γ. 58. 3; Δ. 51. 2 eadem significatione, qua ἐν παρέργῳ Γ. 77. 5; Θ. 4. 1 ἐκ παραδρομῆς in transitu KA. 34. 1 καὶ οὐκ ἄξιός ἐστιν ἐκ παραδρομῆς ἀλλὰ μετ' ἐπιστάσεως τυχεῖν τῆς — μνήμης. ἐξ ἐπιστάσεως, cuius notio elucet ex hoc exemplo Γ. 58. 3 ῥητέον δέ τι πρὸς αὐτοὺς οὐκ ἐκ παρέργου — ἀλλ' ἐξ ἐπιστάσεως cum cura, diligenter. ἐξ ἐφόδου „impetu, primo impetu" A. 24. 10; 76. 10; Δ. 61. 3; 71. 5; 73. 2; E. 48. 12; 48. 14; 52. 2; 70. 9; 73. 5; 86. 8; 94. 5 sq.. ἐκ παρατάξεως „iusto proelio" B. 21. 5; 19. 11 ἐκ παρατάξεως κρατήσαντες αὐτῶν τοὺς μὲν πλείστους ἀπέκτειναν; magis apparet quid haec dictio sibi velit ex 51. 3 οἱ δ'Ἀχαιοὶ τὸ μὲν πρῶτον ἠλαττώϑησαν περὶ τὸ Λύκαιον συμπλακέντες κατὰ πορείαν τῷ Κλεομένει, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ π. ἡττήϑησαν ἐν τοῖς Λαδοκείοις 70. 6 sq.. ἐξ ὑποστροφῆς „conversione facta" B. 25. 3; Γ. 14. 5; Δ. 43. 5; 68. 4; E. 48. 2; 103. 2 sq.. ἐκ μεταβολῆς denotat „converso agmine", ubi sermo est de exercitu Δ. 10. 5 προῆγον ἐκ μεταβολῆς ὡς ἐπ' Ὀλυμπίας A. 19. 4; 76. 7: Γ. 69. 13;

E. 14. 4; de vento dicitur: A. 61. 7 ἐκ μεταβολῆς τοῦ πνεύματος αὐτοῖς συνεργήσαντος; ad animorum mutationem pertinet E. 50 7 αἱ δὲ δυνάμεις ἐκ μεταβολῆς εὐνοϊκῶς διέκειντο πρὸς τὸν αἴτιον τῆς διορθώσεως. Adde ἐξ ἑτοίμου B. 68. 6 καθάπερ δὲ ἐξ ἑτοίμου σφίσι τῆς νίκης ὑπαρχούσης „cum victoria iis esset parata“ KZ. 7. 10 βουλόμενοι τοὺς πολλοὺς διδάσκειν μηδὲν ἐξ ἑτοίμου ποιεῖν Ῥωμαίοις „prompte, facile, libenter“ ἐκ περιττοῦ „superflue“ E. 11. 4; Θ. 20. 6 sq.. ἐκ παντὸς τρόπου „quocunque modo“ Δ. 36. 2; Γ. 101. 3; pag. 1385. 12 sq. Ex omnibus autem his locutionibus maxime adamat scriptor ἐξ ἀρχῆς „primo, initio“ Δ. 12. 10 ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς τάξεως primo ordine 35. 1 οἱ δ' ἐξ ἀρχῆς αἴτιοι primi auctores 45. 9; 66. 10; E. 1. 9; 55. 3 κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόσθεσιν ex primo proposito 87. 8; 105. 9; B. 37. 2; Γ. 4. 1; 60. 11 sq..

Reliquum est, ut adnotem, verbis cum ἐκ compositis nonnunquam nihil nisi quasi circuitum augeri, vim non item. Ante omnia afferendum videtur verbum ἐξαποστέλλειν, quod pro ἀποστέλλειν unaquaque fere pagina legimus; sufficiat ideo, nonnullos locos enumerare A. 11. 3; 21. 6; 37. 10; 38. 2; 40. 6; 52. 7; 53. 1; B. 1. 5; 5. 1; 9. 1; 12. 4; 12. 8 sq. Ante Polybium hoc scriptum non videmus. Hanc praepositionem ἐκ ille etiam retinet, si alia accedit, cfr. προεξαποστέλλω Γ. 86. 3; IH. 19. 5; KΘ. 3. 7 συνεξαποστέλλειν Addas ἐξαπορεῖν quod antea non reperitur neque aliud indicat nisi simplex, nam ad notionem totius inopiae exprimendum apponit locutionem κατὰ πάντα τρόπον Γ. 48. 4. Reperis autem ἐξαπορεῖν A. 62. 1; Γ. 47. 9; Δ. 34. 1; K. 12. 2 sq. Idem cadit in ἐξαδυνατεῖν A. 58. 5, etenim notio „prorsus“ denotatur per ἐντελῶς I. 30. 3; ἐξαγοράζειν, quod verbum primum apud Polybium legimus Γ. 42. 2 sq. exhibet hic nonnisi uberiorum formam pro ἀγοράζειν ς. 17. 4 sq.

Ἀπό.

Pauca tantum de praepositione ἀπὸ commemoranda videntur. Primum scriptor exhibet locutiones, ubi Attici scriptores solum genetivum vel ἐν cum dativo praeferunt,

veluti οἱ ἀπὸ τῆς χώρας B. 6. 8 οὐκέτι περὶ τῶν ἀπὸ τῆς χώρας ἡγονίων; οἱ ἀπὸ τῆς οὐραγίας novissimum agmen E. 13. 8 προσανεδέχετο τοὺς ἀπὸ τ. οὐ. 14. 7 οἱ δ' ἀπὸ τ. οὐ. συνῆψαν πρὸς τὸ στρατόπεδον A. 76. 4 τοὺς μὲν ἀπὸ τῆς πρωτοπορείας ποιεῖσθαι τὴν ἀποχώρησιν ἐκέλευσε Γ. 53. 7 οἱ μὲν ἀπὸ τῆς οὐραγίας, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς πρωτοπορείας ἀπέσπων τῶν σκευοφόρων ἔνια Γ. 74. 5 τοὺς ἀπὸ τῶν ἰδίων κεράτων 76. 9 τοὺς ἀπὸ τοῦ στόλου 61. 10; 60. 2 τοῖς ἀπὸ τοῦ ναυτικοῦ. Paulo inusitatius dictum est quod legimus A. 49. 1 συμβαίνει τῶν ἀπὸ τοῦ στόλου πληρωμάτων τὸ πλεῖστον μέρος διεφθάρθαι.[1]) Contra attractionis quae vocatur figura inest in his exemplis A. 31. 3 συμφευγόντων εἰς τὴν πόλιν τῶν ἀπὸ τῆς χώρας, δυσθυμία — ἦν B. 9. 4 ἐπιγενομένης δὲ τῆς ἀπὸ τῶν πλοίων βοηθείας Δ. 12. 3; E. 75. 10 sq..

Denique hae locutiones non sunt praetermittendae E. 77. 7 ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος ἧκε πρός Καρσέας his rebus perfectis Carseas pervenit A. 24. 13 ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενοι 7. 10 ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τούτων ἐγένοντο Γ. 100. 6 γενόμενος δ'ἀπὸ τούτων Iς. 21. 7 sq..

Iam de nonnullis impropriis quae vocantur praepositionibns ἄνεο, χωρίς, ἕνεκα, χάριν, μέχρι, ἕως, ἅμα verba facere non alienum videtur.

Ἄνευ, χωρίς.

Atque ut a synonymis ἄνευ et χωρὶς initium capiamus: qui antiquioribus scriptoribus lectis ad Polybium diligentius legendum aggressus erit, ei offensionis aliquid habebit, quod ἄνευ raro reperitur, at saepenumero occurrit particula χωρίς. Fragmentis enim exceptis ἄνευ octies

[1]) Huc addiderim locutionem ὁ ἀπό τινος φόβος qua Polybius semper utitur pro ὅ τινος φόβος B. 13. 5 τὸν ἀπὸ τῶν Κελτῶν φόβον 23. 3 πρὸς τὸν ἀπὸ τούτων φόβον 35. 9 ὁ δὲ ἀπὸ Γαλατῶν φόβος 59. 8 διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ τυράννου φόβον sq. contra per attractionem intellegas Γ. 16. 2 διὰ τὸν ἀπὸ Γαλατῶν, τότε δὲ διὰ τὸν ἀπὸ Καρχηδονίων φόβον περιεστῶτα Ῥωμαίους, pro φόβος legimus ἀσφάλεια eodem modo constructum: Γ. 97. 7 πρός τε τὴν ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀσφάλειαν Δ. 5. 3 τὴν ἀπὸ Μακεδόνων ἀσφάλειαν Δ. 84. 4 sq. cfr. Raf. Kuehner II, p. 286 4 et p. 288 Anmerk. 2.

tantum legimus, in fragmentis ipsis quatuordecies, χωρὶς contra sexcenties animadvertimus. Loci, qui ἄνευ habent, sunt hi; Γ. 21. 7 ἄνευ γνώμης 85. 2 ἄνευ τῆς γνώμης 7. 6 ἄνευ τῆς ἐπιγνώμης Δ. 10. 6 ἄνευ κινδύνου 10. 9 ἄνευ κινδύνου 38. 9 ἄνευ πάσης κακοπαθείας καὶ κινδύνου, Ε. 20. 11 ἄνευ κινδύνου καὶ συμπλοκῆς 60. 11 ἄνευ κινδύνου. Reliquorum exemplorum locos modo mihi ascribere liceat: ς. 15. 4; 24. 6; Η. 4. 6; 33. 1; Θ. 4. 4; ΙΒ. 27. 5; ΙΔ. 1. 6; Iς. 35. 2; ΙΗ. 41. 3; ΚΑ. 10. 7; ΚΒ. 13. 8; ΚΔ. 11. 12; ΛΒ. 7. 5; ΛΗ. 9. 5; omnes autem eos locos afferre, qui χωρὶς exhibent, cum permulti sint, supervacaneum videtur; sufficiant hi: Α. 16. 9; 35. 8; 35. 10; Β. 21. 4; 38. 5; 51. 6; 56. 13; Γ. 9. 2; 10. 2; 21. 2; 27. 6; 28. 3; 69. 12; 77. 7; 85. 3; 81. 5; Δ. 8. 10; 9. 3; 9. 5; 26. 4; 33. 7; 38. 2; 52. 7; 76. 9; 84. 3; 84. 4; Ε. 12. 3; 27. 5; 35. 13; 95. 12; 103. 6. — Iam si quaesiverimus, quid tandem causae sit, cur Polybius ἄνευ valde posthabuerit, χωρὶς adamet maximopere, hoc maximam partem hiatus evitandi studio attribuendum esse intellegemus. Ἄνευ enim exstat nonnisi post consonantes et ante eas, χωρὶς semper post vocales et ante. Quae si placet exemplis illustrabo: Η. 4. 6 καταλαβεῖν ἄνευ τῆς καθόλου ἱστορίας sed Β. 35. 10 αὕτη χωρὶς βλάβης — Η. 16. 9 ληφθῆναι χωρὶς κινδύνου, verum Δ. 10. 6 διάβασιν ἄνευ κινδύνου — ΙΒ. 27. 5 ἀγνοίας ἄνευ πάσης κακοπαθείας, sed paulo ante 27. 4 πολυπραγμονεῖσθαι χωρὶς κινδύνου καὶ κακοπαθείας ΙΔ. 1. 6 φυλλάδος ἄνευ γῆς verum Γ. 81. 5 δύνανται χωρὶς ἀλλοιώσεως — ΛΒ. 7. 5 οὗτος μὲν ἄνευ δεσμῶν sed Β. 56. 3 ὧν χωρὶς οὔτ' sq. addo Γ. 85. 3 ἀπέλυσε χωρὶς λύτρων Ζ. 9. 8 πολεμοῦσι χωρὶς βασιλέων quibus duobus locis quamquam ἀπέλυσεν ἄνευ et πολεμοῦσιν ἄνευ substitui potuit, tamen scriptor χωρὶς praetulit, quia quantum potest ν ephelcysticon, quod dicitur, evitat. — Quodsi omnes eos locos omittimus, quibus χωρὶς, ne hiaret oratio, scriptum videmus: tot fere loci χωρὶς exhibentes relinquuntur quot exstant quibus ἄνευ positum est. Viginti enim tria exempla se offerunt, quibus χωρὶς inter consonantes legimus: Β. 21. 4; Γ. 27. 6; 77. 7; Δ. 9. 5; 38. 2; 76. 9; 84. 3; Ε. 10. 4; Β. 62. 4; ς. 33. 8; 46. 10; 56. 13; Η. 12. 7; ΙΑ. 20. 6;

ΙΔ. 12. 4; ΙΕ. 11. 8; Ις; ΚΑ. 9. 4; 10. 8; 32. 7; ΚΕ. 2. 8; ΚΘ. 7. 2; ΛΑ. 18. 10.

De collocatione denique notes, cum χωρὶς nonnullis locis postponatur veluti B. 56. 13 ὧν χωρὶς ἄνευ nullo loco nomen quod dicunt subsequi.

Ἕνεκα, χάριν.

Atque ut ad particulas ἕνεκα et χάριν transeamus, primum de forma illius Kaelker p. 240 non prorsus recte iudicare mihi videtur, cum dicat: „Neque operae pretium est, afferre exempla, quibus appareat, Polybium ante consonantes — ἕνεκα, ante vocales ἕνεκεν scripsisse;“ nam complures loci sunt, quibus ἕνεκεν etiam ante consonantes exstat: B. 7. 8. τῆς αὐτῆς χρείας ἕνεκεν, πολιορκούντων ς. 54. 4 τῆς τῶν ἄλλων ἕνεκεν σωτηρίας 37. 10; I. 27. 3 φυλακῆς ἕνεκεν τῶν . . ΚΓ. 14. 12 εὐκλείας ἕνεκεν καὶ . . Λ. 1. 2 εἰς τὴν Ῥώμην ἕνεκεν τοῦ συγγραφῆναι. Uno loco codices habent ἕνεκα ante vocalem Δ. 21. 11 Κυναιθέων ἕνεκα ἵν' ἂν . . quam lectionem etsi Benseler retinet, cum Hultschio in ἕνεκεν emendaverim.

Iam quod ad rationem attinet, quae inter ἕνεκα vel ἕνεκεν et χάριν intercedit, numerus eorum exemplorum, quae illam particulam offerunt, prae χάριν aliquantum coërcetur,[1]) cuius rei causam inde repetas, quod ἕνεκα vel ἕνεκεν post consonantes modo admittitur: A. 37. 6 ἐλπίδων ἕνεκα sed A. 13. 7 προαιρούμεθα χάριν τῆς προκατασκευῆς — E. 108. 6 πλεῖστον ἕνεκεν αὐτοῦ verum eadem paragrapho Φιλίππου χάριν — Θ. 2. 3 τούτων ἕνεκα sed ς. 22. 3 σημείου χάριν — ΙΔ. 2. 4 πολιορκίας ἕνεκα verum K. 12. 2 τούτου χάριν — Θ. 42. 8 Ἑλλήνων ἕνεκα sed ΛΖ. δύο χάριν τοῦ ssq. . . Χάριν autem etiam post consonantes poni per se patet A. 27. 8; B. 5. 5; 58. 12; 61. 10; 37. 9; 38. 11; 42. 1 ssq.

De harum particularum collocatione sciendum est, cum ἕνεκα nihil habeat singulare χάριν tamen multo saepius nomen antecedere, quam sequi.[2])

[1]) Cum Thucydides χάριν paene prorsus evitet, apud Polybium eadem particula particulam ἕνεκα quadruplo superat.

[2]) In omnibus Polybii libris centum triginta unus exstant loci χάριν exhibentes, quo in numero septuaginta octo reperiuntur, quibus χάριν antecedit, quinquaginta tres, quibus postponitur.

Μέχρι, ἕως, ἄχρι.

Transeamus nunc ad particulas μέχρι et ἕως. Quisquis in litteris versatur usque ad Alexandrum magnum florentibus quotiescunque occurrit vocula ἕως, hanc nihil aliud nisi coniunctionem quae vocatur intellegere consuevit.[1]) Contra si longius progressi erimus: cum apud Aristotelem complures locos reperiamus, quibus casus sc. genetivus ab ἕως pendeat,[2]) a Polybio hanc particulam cum casu[3]) nominis coniunctam toties adhiberi animadvertemus, ut numerum locorum μέχρι exhibentium non modo aequet, verum etiam superet; primis enim quinque libris quadraginta septem loci continentur, quibus ἕως exstat, viginti, quibus μέχρι.[4])

Venimus ad harum particularum collocationem. Ac primum ἕως post consonantes tantummodo repperi, μέχρι vocalibus postponitur. A. 18. 2 πλὴν ἕως ἀκροβολισμοῦ

---

[1]) Quod tamen inveniuntur loci, ubi ἕως genetivo appositum est, librariorum vitium optimo iure statuendum esse existimo. Semel apud Herodotum II. 143 legimus ἕως οὗ: διεξιόντες διὰ πασέων, ἕως οὗ ἀπέδεξαν ὁπάσας αὐτάς. Quam lectionem, etsi Steinius retinet, Bekker itemque Abichtius non iniuria mutant in ἐς ὅ. — Ille autem locus Demosthenicus XVIII. 106 ἕως τριῶν πλοίων exstat in catalogo, qui spurius habetur. cfr. Raf. Kuehner II, p. 297; occasione data locum Thucydideum proferre mihi liceat III, 108 ἡ μὲν μάχη ἐτελεύτα ἕως ὀψέ, ubi, cum Lobeckius ad Phrynichum p. 47 Not. codicum lectionem sequatur, cum Kruegero et Classenio ἕως in ἐς mutandum esse arbitror. Nam primum ceteris locis Thucydides verbum τελευτᾶν semper cum praepositione ἐς coniungit cfr. I, 51. 3; III, 78. 4; VIII, 23. 2 sq. deinde locutio τελευτᾶν ἕως ὀψέ aliquid molesti habet atque obscuri. Kuehner quoque legi vult ἐς ὀψέ cfr. II, p. 468 b.

[2]) Vid. indicem Aristotelicum p. 307, qui inest in Aristotelis operum volumine quinto ab Academia rege Borussica editorum; cfr. etiam Rud. Eucken l. a. p. 21: „ἕως findet sich auch in den aechten Schriften oefter mit dem Genetiv verbunden, so . ." sequuntur loci.

[3]) Ne adverbio quidem particulam ἕως reperimus appositam antiquioribus temporibus, nisi quod codices ad Thucydidem III, 108 ἕως ὀψὲ exhibent, vid. tamen, quod sub 1 dixi. — Haud aegre Polybius praeponit ἕως praepositionibus εἰς, ἐπὶ, πρὸς, quam structuram non legi ante Aristotelem, qui quidem duobus locis de part. anim. 650 a 17 et mirab. 841 a 2 praebet ἕως εἰς cfr. Rud. Eucken p. 21.

[4]) Polybium imitantur Diedorus et scriptores Novi Testam. librorum.

sed I. 3. 2 λόγου μέχρι τελευτῆς — IA. 18. 7 ὑπεναντίων ἕως τῆς πόλεως verum IE. 7. 1 μηδέπω μέχρι γε τοῦ νῦν — KΓ. τιμωρίας, ἕως οὗ verum KZ. 1. 9 καὶ μέχρι μέν τινος. — KΔ. 15. 3 Ῥωμαίων ἕως γε τοῦ νῦν sed ΛΔ. 6. 5 ἀπὸ πορθμοῦ μέχρι Νάρβωνος — ΛΔ. 5. 6 ἀπό Γαδάρων ἕως Τανάιδος verum paulo post 5. 9 καὶ μέχρι τῶν περάτων sq. Μέχρι praeterea post consonantes legi per se manifestum est. Quod autem uno loco ἕως vocalem subsequitur, nihil habet offensionis, quoniam illius loci verba εἰ μὴ ἕως τοῦ ἐφόδια λαβεῖν Γ. 24. 11 non Polybii sunt sed ad pactionem quandam Romanorum Carthaginiensiumque pertinent. — Atque ut quaeramus quibus locis μέχρι quibusque μέχρις scribendum sit: cum apud Atticos μέχρι plerumque etiam ante vocales adhibeatur — Lobeck Phryn. p. 14 Buttmann Gr. p. 94 Raf. Kuehner I. p. 231 apud Polybium res ita se habet, ut ante vocales μέχρις exstet. Nonnullis locis I. 45. 9 μέχρι ἂν 44. 6 μέχρι ἂν IE. 18. 6 μέχρι ἂν, litera ς a librariis quin omissa sit, mihi non est dubium.

Quoniam huc usque de numero, collocatione, forma diximus, nunc nonnullas locutiones enumerabimus. Γ. 52. 2 μέχρι τινὸς aliquamdiu eademque significatione A. 34. 5; I. 12. 8 ἕως τινὸς — IE. 7. 1 μέχρι γε τοῦ νῦν itemque A. 64. 3 ἕως τοῦ νῦν Γ. 38. 2 — Δ. 24. 4 μέχρι λόγου verbotenus, neque quidquam aliud significat I. 22. 7; 24. 7 ἕως λόγου — IA. 15. 1 ἕως τοῦ δυνατοῦ. Sexcenties ἕως cum praepositionibus εἰς, ἐπί, πρὸς coniungitur: A. 11. 14; 19. 4; 34. 4; B. 52. 7; A. 29. 2 ctc.

Ἄχρι cum genetivo coniunctum tribus tantum locis repperi IA. 14. 7 ἄχρι τῶν πυλῶν IB. 26. 8 ἄχρὶ τῶν τειχῶν KB. 17. 13 ἄχρι τούτου usque huc. Praeterea ἄχρι πρὸς Γ. 37. 8 ἄχρι πρός τὰς δύσεις. —

Ἅμα.

Multo saepius, quam quisquam alius scriptor, Polybius particulam ἅμα cum dativo coniunctam adhibet. Locos omnes enumerare longum est: id tantum, quod maxime memorabile videtur, commemoro. Primum significandum puto, pro usitata dictione ἅμ' ἡμέρᾳ vel ἅμα τῇ ἡμέρᾳ· vel

ἅμ' ἕῳ semper nos legere locutionem ἅμα τῷ φωτί „prima luce“ A. 12. 2; 30. 10; 45. 6; 49. 7; B. 25. 5; 26. 3; Γ. 45. 5; 63. 14; 71. 10; 94. 6; 108. 8; E. 56. 10; ς. 34. 5; 36. 6 etc. Multo autem maioris momenti mihi videtur, quod nunc profero. Sciendum enim est, coniunctiones, quae vocantur temporales ὡς, ὡς τάχιστα, ἐπειδὴ alias non mediocriter coërceri particula ἅμα dativo articuli atque infinitivo apposita. Ac primum infinitivus praesentis reperitur A. 23. 5 ἅμα δὲ τῷ πλησιάζειν cum appropinquarent B. 25. 8 ἅμα δὲ τῷ συνεγγίζειν. 13. 7 saepe etiam accusativum cum infinitivo habes B. 11. 8 ἅμα δὲ τῷ προσέχειν-τὰς δυνάμεις πρὸς τὴν Ἀπολλωνίαν.. ἀνήχθησαν 30. 1; 30. 6; 64. 1 ἅμα τῷ τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἐνίστασθαι Γ. 78. 6; 104. 5; Δ. 78. 7 sqq. Aoristum habes A. 7. 2 ἅμα τῷ λαβεῖν καίρὸν cum tempus nancti essent Γ. 6. 13; 13. 2; 40. 12; 43. 6; 54. 7; 84. 1; 94. 1; 113. 1; Δ. 12. 2; 12. 4; 17. 12; E. 54. 1 sq. Accusativus additus est A. 34. 1 ὅμα δὲ τῷ τὸν Ξάνθιππον τοῖς μὲν ἐπὶ τῶν θηρίων παραγγεῖλαι.. 68. 8; 76. 7; B. 53. 5 ἅμα τῷ προσπεσεῖν αὐτῶ διότι.. Γ. 71. 6; 72. 1; 72. 7; 85. 8; 93. 7; 115. 2; Δ. 35. 9; E. 14. 3 sq. Ad actionem magis premendam adverbia εὐθύς, εὐθέως, ταχέως, τότε δὴ παραχρῆμα, παραυτίκα post structuram illam insequi solent. — Infinitivus praesentis et aoristi exstat post ἅμα τῷ.. Γ. 65. 4 ἅμα δὲ τῷ πλησιάζειν αὐτοῖς καὶ συνιδεῖν πὸν κονιορτον.. A. 67. 1 ἅμα τῷ συλλεχθῆναι πάντας εἰς τὴν Σίκκαν καὶ.. Ἄννωνα.. μὴ οἷον τὰς ἐλπίδας.. ἐκπληροῦν ἀλλὰ.. λέγοντα.. ἐγχειρεῖν.... Δ. 14. 7 sqq.

Ἐντός, ἐκτός.

De adverbio ἐντὸς genetivo apposito nihil aliud afferendum videtur nisi hoc tribus locis nomini postpositum esse idque ad hiatum evitandum Δ. 57. 11 γενέσθαι τῶν πυλώνων ἐντός IE. 18. 5 ἢ τῶν προγόνων ἐντός ΛΘ. 3 καὶ τῆς πόλεως ἐντός ὄντας. Eodem consilio nonnunquam scriptor voculam aliquam interposuit: H. 31. 8 ὄντες ἐντὸς ἐγένοντο τῆς ῥινοπύλης.. A. 50. 2 τὰς μὲν ἐντὸς ἤδη τοῦ λιμένος οὔσας.. Idem cadit in adverbium ἐκτὸς cum genetivo coniunctum; propter hiatum enim haec collocatio facta est:

Γ. 117. 7 οἱ δὲ .. τῶν Ῥωμαίων ἐκτὸς ἐγένοντο τοῦ κινδύνου ΔΑ. 23. 7 τὸν Δημήτριον ἐκτὸς ἤδη τοῦ πορθμοῦ ΙΓ. 3. 2.

Sed omittamur haec: iam ad eas praepositiones progredimur, quae cum duobus casibus a Polybio coniunctae sunt.

Περί, ὑπέρ.

Ac primum huc περὶ praepositio referenda est, quae, quamquam prioribus temporibus ad tres casus annectitur ab hoc scriptore ad genetivum et accusativum modo addatur, dativo non item[1]) id quod eo magis premendum esse arbitror, quod hac quoque ex re cognoscere licet, quam hic casus ei acceptus non sit et quantopere eius totum iam saeculum ad casuum numerum inclinet minuendum. — Sed cum illis duobus casibus περὶ sexcenties coniunctum cernimus; ac primum accusativo appositum περὶ saepius quam antea a Polybio adhibetur. Neque enim pauci loci reperiuntur, quibus περὶ vice praepositionis ἐν fugatur; deinde nudus ut ita dicam genetivus et dativus haud raro praepositione περὶ cum accusativo circumscribuntur.

Primum igitur περὶ cum acc. pro ἐν cum dativo exstat Γ. 67. 3 πρὸς τὸ περὶ Δωδώνην ἱερόν Ε. 10. 3 τῇ περὶ Τυρρηνίαν μάχῃ ς. 11. 2 τῇ περὶ Κάνναν μάχῃ Θ. 29. 2 ἐν τῇ περὶ Λαμίαν μάχῃ Α. 32. 1 [ὑπομεῖναι]. Περὶ δὲ τοὺς καιρούς. Quodsi quaerimus, quare ille ad hanc structuram adhibendam commotus sit: ad hoc non mediocriter valuit quod vocalium concursionem evitare studuit. Quamquam interdum etiam περὶ scriptum esse, ubi ἐν c. dat. nullum hiatum efficiat, non est cur miremur veluti ΙΕ. 11. 8 τὴν ἐν Τυρρηνίᾳ μάχην; paulo post τὴν περὶ Κάννας γενομένην. . .

---

[1]) Observemus, quod Euckenius de περὶ cum dativo ab Aristotele usurpato iudicat: „Mit dem Dativ findet sich περὶ nur an folgenden zwei Stellen: hist. an. 554 a 17: φέρει δὲ κηρὸν μὲν καὶ ἐριθάκην περὶ τοῖς σκέλεσιν, 555 a 4: κόπρος δὲ μόνου περὶ τοῖς σκώληξιν, doch bieten diese beiden Capitel auch ausserdem mehreres vom Sprachgebrauch des Aristoteles abweichende. In den unächten Schriften findet sich nirgends περὶ mit dem Dativ". -- In N. T. scriptis περὶ cum dativo coniunctum deest, ut apud Polybium. cfr. Winer, Gramm. des neutestam. Sprachdioms p. 337, III. ed.

Deincepe exempla afferenda sunt, ex quibus appareat, dativum a scriptore maximo studio praepositione περὶ cum accusativo circumscribi. Huc pertinent A. 22. 1 τὸ γεγονὸς σύμπτωμα περὶ τὸν Γναῖον 16. 7 διὰ τὸ καὶ περὶ τὰ πρὸ τοῦ διαβάντα στρατόπεδα πολλὴν ἔνδειαν γεγονέναι τῶν ἐπιτηδείων. 48. 7; 48. 7; 54. 1; 61. 4; 66. 12; 67. 7; B. 33. 6; Γ. 5. 8; 63. 13; 72. 2; Δ. 2. 10; 29. 5; 36. 1; E. 29. 3; 54. 3; 105. 6; 110. 7 .. Contra solus dativus ex verbis, quae omnia illa quae attuli exempla exhibent veluti γίγνεσθαι, συμβαίνειν, γίγνεσθαι συμβαίνειν, εἶναι, rarius suspensus est I. 36. 7 ὃ καὶ τότε συνέβη τοῖς Καρχηδονίοις K. 11. 1; Γ. 6. 3 sqq.

Atque pro solo genetivo Polybius valde adamat uberiorem locutionem, quam praebet περὶ cum accusativo coniunctum. Exempla sunt haec: A. 2. 1 τὸ περὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν θεώρημα 16. 1; 20. 2; 20. 10 τῆς περὶ τὰς πεντήρεις ναυπηγίας 21. 9 τοῦ περὶ τὸν Γναῖον ἀτυχήματος; 29. 2; 46. 2 τοῦ περὶ τὰ Δρέπανα λιμένος 58. 7; 59. 9; B. 14. 3 ὑπογραφέντων τῶν περί τε τοὺς τόπους καί τὴν χώραν ἰδιωμάτων 41. 3 ἡ περὶ τὸ προειρημένον ἔθνος διάθεσις Γ. 7. 5 τῶν περὶ τὰ σώματα διαθέσεων E. 26. 2 τὴν περὶ σφᾶς ἀπορίαν καὶ δυσχρηστίαν I. 37. 2; I. 40. 7; 49. 1; Λ. 23. 2; IE. 33. 10 sqq.[1]) Cuiusmodi exempla si quis accuratius consideraverit, duas potissimum inveniet causas, cur scriptor adhibuerit, primum ut duos genetivos inter se aeque sonantes B. 14. 3; Γ. 7. 5 deinde ut hiatum evitaret A. 21. 9; B. 41. 3 .. Cetera autem exempla ex Polybii studio copiosius uberiusque scribendi explicanda esse nemo non concedet.

Iam quod ad περὶ genetivo appositum transimus, hanc praepositionem una cum ὑπὲρ cum eodem casu coniuncto tractare optimum esse mihi videtur.

Postquam oratores Attici praepositionem ὑπὲρ cum gen. eadem qua περὶ cum gen. significatione rarius adhibuerunt[2]) Polybius eo progressus est, ut ὑπὲρ saepenumero ac

---

[1]) Legimus I. 37. 2 ἐλύπει μὲν. γὰρ αὐτὸν ἡ περὶ τὸν Ἀνδοβάλην ἀπόστασις, quo loco Reiskius et Hultschius et Dindorfius articulum τῶν interponunt: ἡ τῶν περὶ τὸν A. ἀπόστασις. Quod num recte fiat, dubito.

[2]) Ne apud Aristotelem quidem hic usus saepe reperitur cfr. Rud. Eucken p. 47.

paene toties quoties περὶ usurparet. Nam ut quae ratio inter has duas praepositiones intercedat diligentius indicem, eodem spatio, quo scriptor centies περὶ profert, septuagies fere ὑπέρ animadvertimus. Re vera autem ὑπέρ idem ac περὶ significare si ad tales locos, quales et ὑπὲρ et περὶ exhibent, animos attenderimus, facillime intellegemus A. 3. 10 διελθεῖν ὑπὲρ τοῦ πρώτου πολέμου περὶ Σικελίας Γ. 23. 5 ἐκ δὲ τούτων τῶν συνθηκῶν περὶ μὲν Σαρδόνος . . ἐμφαίνουσιν ὡς περὶ ἰδίας ποιούμενοι τὸν λόγον, ὑπὲρ δὲ Σικελίας τἀναντία διαστέλλονται ῥητῶς, ὑπὲρ αὐτῶν ποιούμενοι τὰς συνθήκας sqq. Iam si quaerimus, cur apud Polybium multo saepius quam antea ὑπὲρ praepositionis περὶ notionem induerit nihil aliud indicari posse existimo nisi tempore procedente duarum praepositionum discrimen magis magisque esse deletum. Hoc autem constat, Polybium περὶ ex libidine scripsisse, ὑπὲρ nonnisi post consonantes.[1]) Ideo legimus B. 59. 8 ὑπομείναντος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, sed A. 68. 13 ne hiet oratio τούτῳ περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ς. 54. 1 λέγων ὑπὲρ τοῦ θάπτεσθαι verum B. 50. 8 βουλεύσοιτο περὶ τῆς πολιτείας — I. 11. 5 αὐτόν, ὑπὲρ ὧν πεποιήμεθα λόγον sed I. 27. 7 βασίλεια, περὶ ὧν καὶ τὸ λέγειν sqq. I. 16. 7 πολεμίαν, ὑπὲρ τούτου δὲ verum ΛΑ. 19. 4 συγκλήτῳ περὶ τῶν καθ' αὐτόν ΛΑ. 19. 8; ΛΓ. 16. 1; ΛΘ. 9. 1; sed ΛΑ. 19. 3; ΛΓ. 15. 3; K. 6. 1 sqq. Luculentum exemplum praebet Δ. 21. 1—2 οἱ Ἀθηναῖοι πρισβεύοντες πρῶτον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας, παρακουόμενοι δὲ περὶ τούτου τοῦ μέρος, ἐκ μεταθέσεως διελέγοντο περὶ Δήλου cfr. E. 56. 1; A. 65. 4; KA. 11. 5 οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς ἰδίας προαιρέσεως . . ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς κοινῆς sq.

Sed quamquam ὑπὲρ post consonantes tantum exstare contendi, loci tamen pauci reperiuntur, quibus illa praepositio hiatum admiserit. Δ. 81. 5 legimus καὶ γὰρ ὑφ' οὗ καὶ ὑπὲρ οὗ ταῦτ' ἔπαθον E. 21. 10 ἔστι δ' ἡ τῶν τόπων φύσις τοιαύτη, ὑπὲρ ὧν νῦν δὴ ὁ λόγος 74. 9 εἷλκε τὸν χρόνον τῶν συνθηκῶν ἀεὶ ὑπὲρ τῶν κατὰ μέρος ἀντιλογίας — εἰσ-

[1]) Non prorsus recte se habet, quod Kaelker p. 241 iudicat, cum dicat „Polybium hoc discrimen statuisse inter ὑπὲρ et περί, ut περὶ post vocales, ὑπὲρ post consonantes adhiberet", quoniam περὶ etiam post consonantes legitur.

φερόμενος IB. 4. 4 ποιεῖ ὑπὲρ ὧν KA. 33 ἐπιτελεσθῆναι, ὑπὲρ οὗ KΔ. 2. 1 ὑπὲρ τοῦ προνοηθῆναι ὑπὲρ τῆς καθόδου ΔH. 1. 7—8. Huc accedunt duo loci, quibus ὑπὲρ accusativum regit Γ. 39. 3 τοῦτο δὲ τὸ μῆκός ἐστι τῆς παραλίου ὑπὲρ τοὺς ἑξακισχιλίους . . σταδίους. 79. 8 κατεφθείροντο ὑπὲρ τοὺς ἄλλους. Iam ut octo hos locos examinemus, maxime suspicio sum videtur, quod scriptum est E. 21. 10. Primum enim offendit hiatus post particulam δὴ, deinde plurimis locis pronomen τοιοῦτος cum indefinito τις coniungitur, ita ut Hultschius haud sine probabilitate Benselerum secutus verba ὑπὲρ usque ad λόγος parenthesi secluserit. Deinde locus KΔ. 2. 1 emendandus est, quia Polybius propter antecedens ὑπὲρ statim postea eandem praepositionem scribere non solet. Denique etiam loco Γ. 39. 3 hiatum deleverim παραλίου cum Benselero mutato in παραλίας, nam nusquam apud Polybium παράλιος pro παραλία repperi. Ceteris[1]) quos attuli locis cur adhibeam mutationem, causa mihi non videtur.[2]) Addendum videtur, quod περὶ et ὑπὲρ haud raro genetivo apponuntur ita, ut hae praepositiones superva caneae videantur A. 1. 1 τὸν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἱστορίας ἔπαινον B. 37. 6 τὴν μὲν ὑπὲρ τῶν προγεγονότων παρ' αὐτοῖς ἱστορίαν Γ. 81. 3 τοὺς ὑπὲρ τῶν ὅλων προεστῶτας A. 15. 9 sq. B. 14. 2 τὴν περὶ αὐτῶν ἱστορίαν 16. 14 sqq.

Quod denique ad collocationem praepositionis περὶ attinet, apud Polybium nullo loco genetivo postpositum reperimus, quod apud Atticos saepissime accidit — cfr. Raf. Kuehner, ausf. Gr. II, p. 481 — De iis autem, qui a Polybii tempore propius absunt, de Aristotele et Theophrasto res ita se habet, ut nonnullis tantum locis illud fiat cfr.

[1]) Kaelkerum omnes loci effugerunt praeter duos E. 74. 9 et KΔ. 2. 1, cum dicat „nusquam ante ὑπὲρ admisit scriptor hiatum nisi quod duobus locis in libris manuscriptis vocali antecedente ὑπὲρ invenitur."

[2]) E. 74. 9 Kaelker hiatum ἀεὶ ὑπὲρ nullo modo ferri posse existimans mutationem praepositionis ὑπὲρ in περὶ fulcire vult cum dicat, ἀντιλέγειν vel ἀντιλογίαν γίγνεσθαι etiam apud Thucydidem, Xenophontem, Plutarchum, Diodorum cum περὶ coniungi. Qua ex re de Polybio nihil colligi potest, cum is modo περὶ modo ὑπὲρ sine ullo discrimine ex dicendi vel eiusmodi verbis pendens faciat.

Eucken, „Beobachtungen über die aristot. Praep.“ Berlin 1868, p. 62: Zuerst bemerke ich wegen der Stellung, dass die Nachsetzung von περὶ bei Aristoteles für veraltet gilt — nichtsdestoweniger finden wir an folg. Stellen περὶ nachgestellt: insequuntur tria exempla. Bei Theophrast findet sich περὶ nachgestellt hist. pl. VI. 3. 7; caus. pl. II, 5. 2; VI, 6. 10.

Κατά.

De ea quam nunc tractaturus sum praepositione κατὰ cum accusativo coniuncta duo potissimum sunt digna, quae adnotentur. Ac primum cum usque ad Polybii tempora εἰς, ἐν, πρὸς primas ut ita dicam partes egerint:[1]) apud hunc palmam tulit praepositio κατά ad quod eomplures res valuisse arbitror. Cum enim in univercum dicendum sit, cum κατὰ quamlibet significationem induere posset, idem ad multas ac varias rationes exprimendas fuisse idoneum: primum ut singula tractemus κατὰ saepissime pro ἐν c. dat. substitutum reperimus. Cuius rei causa cum inde repetenda mihi videtur, quod dativus — ut saepius iam demonstravi — omnino ut ita dicam recedit, tum maxime quod κατὰ adhibito hiatus evitatur. Legimus A. 6. 3 ἐπολέμουν ἐν τοῖς ἑξῆς χρόνοις sed 2. 2 Πέρσαι κατά τινας καιρούς — A. 25. 6 αἱ δυνάμεις ἐν τοῖς — καιροῖς verum 27. 6 στρατηγήματι κατὰ τὸν ἀγῶνα — IE. 32. 10 Ἀγαθόκλειαν ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ sed E. 105. 3 γενέσθαι κατὰ τὸν τρίτον ἐνιαυτόν — K. 7. 3 φόνους ἐν ταῖς ὁδοῖς verum KΓ. 10. 2 εἰργάσατο κατὰ τὸν βίον Porro notes haec exempla ς. 11. 2 τι κατ' ἐκείνους τοὺς καιρούς, ἐν οἷς.. KΓ. 11. 1—2

[1]) Cum enim apud Herodotum εἰς, apud Thucydidem εἰς et ἐν, apud oratores Lycurgum, Lysiam, Antiphontem εἰς, apud Isocratem et Isaeum πρὸς praevaleant: apud Polybium κατὰ propendet; eum sequitur Diodorus; in scriptis N. T. omnium maxime ἐν adhibitum videmus, adeo ut non sit dubium, quin hoc sermoni Hebraico attribuendum sit. Omnium autem Graecorum Demosthenem illum fuisse artificem elegantissimum ac perfectissimum, ex eo quoque cognoscere licet, quod illa ἁρμονία quae vocatur etiam in usu praepositionum cernitur, ex quibus nulla ceteras numero valde superet.

μέρος. Ἐν οἷς sed B. 2. 1 τριηράρχῳ. Κατὰ δὲ τοὺς καιρούς. ΚΘ. 12. 3 ἐξαγγέλλοντας, ἐν αἷς verum A. 9. 4—5 διαφθαρῆναι κατὰ δὲ τὸν — καιρόν — ΔΑ. 8. 8 Καλλικράτην ἐν δὲ τοῖς.. πολιτεύμασι sed B. 17. 1 Τυρρηνοί, καθ' οὓς χρόνους A, 12. 5; 13. 4; 13. 12; B. 2. 1; 8. 6; 27. 1; H. 32. 7; ΚΑ. 4. 1; ΑΑ. 7. 12 etc.

Sed non solum praepositionem ἐν, verum etiam dativum ab ἐν pedentem Polybius κατὰ cum accusativo adhibito ne hiet oratio quantum potest evitat A. 12. 7 τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν pro τῶν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ 24. 8 κατὰ μὲν τὸν ἑξῆς ἐνιαυτὸν οὐδέν pro ἐν μὲν τῷ ἑξῆς ἐνιαυτῷ οὐδέν. ΚΑ. 25. 8 περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν μάχης pro περὶ τῆς ἐν τῇ Ἀσίᾳ μάχης Δ. 5. 12 κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἡ σύγκλητος pro ἐν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ ἡ σ; A. 28. 10; 50. 6; 65. 3; 83. 11; 88. 8; B. 39. 1; H. 32. 7; K. 11. 9; 11. 10; ΛΘ. 4. 7; ΚΑ. 4. 10; et sexc...

Haud raro pro genetivo ipso legimus κατὰ cum accusativo coniunctum. A. 29. 4 τῇ κατὰ τὴν δίαιταν ἐπιμελείᾳ B. 7. 11. περὶ τῶν καθ' αὐτοὺς πραγμάτων 48. 2 ἐκ τῶν κατὰ τὸν Ἀμύντου Φίλιππον εὐεργεσιῶν propter beneficia a Philippo tributa; quo loco haud dubie propter hiatum κατὰ praelatum est. K. 5. 14 τῆς κατὰ τὴν οὐσίαν ἐπιδόσεως; 6. 8 ἀπὸ τῶν. κατ' Ἀντίγονον χρόνων; 7. 1; ΚΗ. 4. 11; referas huc A. 25. 6 ἐν τοῖς κατὰ ταῦτα καιροῖς pro ἐν τούτοις τοῖς κ.; ΛΓ. 18. 3 τῇ καθ' αὐτὸν ἡλικίᾳ, ne hiet oratio sqq. Huc pertinet numerus paene innumerabilis eorum exemplorum, in quibus praepositionem κατὰ c. acc. articulus τὰ antecedit; A. 1. 5; 4. 2; 9. 6; 10. 5; 12. 6; 13. 3; 17. 3; 17. 3; 20. 4; 20. 10; 56. 1; 57. 6; 66. 4; 66. 6; 70. 9; 73. 1; 82. 7; 82. 8; B. 1. 1; 1. 5; 2. 9; 4. 6; 8. 5; 11. 11; 13. 1; 13. 3; 13. 6; 14. 7; 16. 11; 17. 11; 22. 9: 22. 10; 35. 1; 36. 1; 36. 3; 36. 5; 37. 6; 37. 6; 45. 3; 54. 2; 54. 4; 54. 8; 56. 6; 71. 1; Γ. 2. 3; 2. 8; 8. 4; 8. 5; 13. 1; 13. 3; 24. 14; 30. 2; 40. 3; 41. 1. 57. 3; 58. 5; 62. 9; 68. 9; 77. 1; 95. 1; 96. 7; 97 2; 97. 3; 97. 6; 108. 7; 23. 1; Δ. 28. 3; 32. 3; 37. 5; 44. 5; 56. 1; 57. 3; 61. 1; 79. 1; E. 30. 8; 34. 4; 56. 2; 88. 1; 100. 9; 108. 4 sqq.

Denique scriptor magnam praebet quasi silvam dictionum

ex quibus tritissimas tantum profero: κατὰ πόδας „statim, e vestigio“ saepe reperitur, quia hiatum arcet, A. 15. 10 Ῥωμαῖοι κατὰ πόδας, ὡς δ'.. B. 49. 4 προειρημένον κατὰ πόδας ἀνθέξεσθαι. Haud aegre scriptor hanc locutionem inter articulum et substantivum interponit A. 12. 1 τῇ δέ κατὰ πόδας ἡμέρᾳ γνούς; B. 3. 1 τῇ κατὰ πόδας ἡμέρᾳ A. 46. 6; Γ. 113. 1; 45. 5; Δ. 24. 6; H. 16. 9; A. 33. 3 τῇ δὲ κατὰ πόδας οἱ μέν ΚΔ. 9. 6 τῇ κατὰ πόδας εὐθέως B. 20. 4 τῷ κατὰ πόδας ἐνιαυτῷ. Omnia haec exempla si quis contemplatus erit, statim intelleget, scriptorem usitatam dictionem τῇ δὲ ὑστεραίᾳ vel τῇ δ'ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ propter hiatum neglexisse.

Ubi tamen hiatus non obstat, vocabula ἐπιοῦσα et προτεραία rursus occurrunt E. 19. 4 τῇ δ'ἐπιούσῃ πορθῶν Γ. 72. 2 τῇ προτεραίᾳ περὶ τοὺς.. 93. 3 πρὸς τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν H. 34. 2 εἰς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν Iς. 8. 5; 37. 2; IH. 20. 7; KA. 39. 2; IB. 4. 6.

Magis accepta est locutio κατὰ μέρος A. 4. 3 τοὺς μὲν κατὰ μέρος πολέμους „singula bella“ statimque postea 4. 6 ἐκ μὲν τῶν κατὰ μέρος γραφόντων τὰς ἱστορίας. E. 103. 8; Γ. 32. 2; 19. 11 τὰ κατὰ μέρος res singulae. Saepe κατὰ μέρος sequitur antecedens καθόλου E. 22. 1; A. 16. 11 ἔν τε τοῖς κατὰ μέρος καὶ τοῖς καθόλου πράγμασιν IE. 15. 7 sqq.

Addas κατὰ βραχύ „paulatim“ Γ. 88. 1; 90. 4; Δ. 70. 7; 76. 6; 82. 2; Z. 12. 2κατὰ τὸ συνεχές, cuius localis notio „continuo tractu“ inest in B. 14. 4; 14. 6 temporalis „continuo“ Γ. 2. 6; B. 54. 8; 2. 7; IE. 15. 3; „continenter“ B. 40. 6; A. 2. 8 sq. κατ' ἰδίαν „privatim“ Γ. 4. 6 περί τε τοὺς κατ' ἰδίαν βίους καὶ τὰς κοινὰς πολιτείας A. 71. 1; Γ. 30. 3; Δ. 84. 8; Δ. 29. 4; ς. 48. 3; ΛB. 11. 7; KA. 19. 4; Δ. 28. 3 sq. similiter κατὰ μόνας Δ. 15. 10.

Denique notes κατ' ἀνάγκην Z. 15. 9; A. 37. 7; Γ. 67. 5.

Praepositione κατὰ cum genetivo coniuncta haud raro denotatur, aliquid per spatium pertinere. Quae structura etsi iam apud Herodotum occurrit, ab Atticorum tamen elegantia discrepat. A. 17. 10 ἐσκεδασμένους κατὰ τῆς χώρας 15. 3 τὰ κείμενα κατὰ τῆς τῶν Μεσσηνίων χώρας 56. 6 σκοπῆς εὐφυοῦς λαμβάνει τάξιν κατὰ τῆς ὑποκειμένης χώρας Γ. 19. 7

οἱ δὲ πλείους ἀνοδιᾳ κατὰ τῆς νήσου διεσπάρησαν 76. 10 ἐσκεδασμένους κατὰ τῆς χώρας 102. 1 κατὰ τῆς χώρας σκεδαννύμενον ΛΘ. 9. 10 ἤλᾶτο κατὰ τῆς χώρας ΙΕ 36. 8 τὰ καθόλου κατὰ τὰ τῆς οἰκουμένης πράγματα. Neque aliter B. 38. 1 ἐπεκράτησε τὸ τῶν Ἀχαιῶν ὄνομα κατὰ πάντων Πελοποννησίων interpretatus erim: „Achivorum nomen per omnes Peloponnesios (nos überhin) viam sibi aperuit.“ Quod ad hunc locum Luettgius (in diss. sua p. 15) adnotat κατὰ significare hic idem ac περὶ concedere non possum, cum κατὰ c. gen. nullo loco apud Polybium habeat hanc eandem notionem, ne in altero quidem loco, quem potissimum Luettgius affert Δ. 50. 3 μηδεμίαν ἀφορμὴν μηδενὶ καταλιπεῖν μήτε κατὰ τῶν ἐμπόρων μήτε περὶ τοὺς δούλους; etenim recte iudicat Hultschius in philol. XIV, p. 318 - 19. „Die Bedeutung ‚in Betreff‘, die er (Schweighaeuser) für κατὰ c. gen. in Anspruch nimmt, findet sich bei Polybius nirgends. In der einzigen Stelle, die mit einigem Recht dafür angeführt werden könnte, Δ. 50. 3 lässt sich ἀφορμὴ κατά τινος weit angemessner fassen als ‚Stützpunkt gegen Jemanden‘; denn die Byzantier, als die natürlichen Wächter der Schifffahrt nach dem Pontus durften keinen feindlichen Platz in der Nähe leiden.“

Restat, ut exponam quid Polybii in verborum cum κατὰ compositorum usu proprium sit. Cum in universum dicendum sit, illum haec magis quam quemquam priorum scriptorum adamare: hoc cum ex studio oculos auresque vehementius perstringendi tum hiatus evitandi emanat. Ὑστερεῖν post consonantes modo legimus, post vocales semper καθυστερεῖν B. 11. 3 ἄκριτον ὑστερήσας δὲ — sed Θ. 14. 10 ἁμάρτημα τοῦ καθυστερεῖν — E. 101. 4 τῶν λέμβων ὑστερήσας — verum KH. 12. 4 ἵνα μὴ καθυστερῶσι — Θ. 14. 9 ποτὲ μὲν ὑστερεῖν sed IA. 33. 8 μὴ καθυστερεῖν cfr. Γ. 96. 11; E. 30. 5; 17. 7; 6. 3; 16. 5; 20. 2; KA. 43. 11; KΘ. 4. 1; KZ. 6. 4; KH. 12. 4 sq. Nonnunquam compositum etiam consonantes sequitur KA. 26. 9. Καθυστερεῖν ante Polybium non legimus. Idem cadit in καθυπερέχειν B. 38. 3 παρὰ μικρὸν ὑπερέχει — sed B. 25. 9. δὲ καθυπερέφειν. Uno loco etiam consonans antecedit IA.

24. 6 εὐψυχίαις καθυπερεῖχον. Neque hoc neque κατευκαιρεῖν ante Polybium exstat εὐκαιρεῖν Δ. 60. 10 παραλιπεῖν, εὐκαιροῦντάς γε verum IB. 4. 13 καὶ κατευκαιρῆσας. Idem notes de καταξίως: ἀξίως post consonantes tantummodo A. 37. 1 εἰπεῖν ἀξίως δύνασθαι sed H. 12. 5 δυνηθῇ καταξίως εἰπεῖν — IA. 2. 3 ἐν καιροῖς ἀξίως verum A. 88. 5 τιμωρήσασθαι καταξίως. — Hanc uberiorem formam ante Polybium nonnisi apud Sophoclem animadvertes.[1])

Ἀρχὴ post consonantes tantummodo Δ. 28. 3 τὰς μὲν ἀρχὰς τῶν πολέμων verum A. 71. 4 πολέμου καταρχὴ — Γ. 1. 1 ὅτι μὲν ἀρχὰς τῆς πραγματείας sed ΛΒ. 12. 10 αὕτη καταρχή cfr. praeterea IA. 12. 6 τῇ καταρχῇ τοῦ κινδύνου IE. 25. 37 ἡ καταρχὴ τοῦ κινήματος IE. 33. 1 ἐκ ταυτομάτου καταρχή KB. 4. 14 ἐγίνετο καταρχὴ διαφορᾶς KH. 1. 1 ἤδη καταρχήν. Nonnullis locis καταρχὴ exstat etiam post consonantes B. 12. 8 τῆς καταρχῆς.[2])

Alia verba cito tantum κατάρχειν B. 46. 4; ΛΓ. 12. 7; καθησυχάζειν Θ. 32. 2 primum a P. adhibitum itemque καταξίωσις, significans „existimatio, admiratio" A. 78. 1; Γ. 90. 14; KΓ. 11. 7[3]) καθομιλεῖν I. 5. 9; κατελπισμός Γ. 82. 8 quod ante P. non reperitur sqq. Interdum pro ὅτι legimus particulam καθότι Δ. 25. 3; IH. 36. 5; 38. 6.

Neque assentior Kaelkero, qui loco KB. 20. 3 καὶ καθόλου in καὶ καθότι mutet, Polybii enim verba sunt Ἀπολλωνιὰς — Κυζικηνὴ ἦν γυνὴ διὰ πλείους αἰτίας ἀξία μνήμης καὶ παρασημίας. καὶ γὰρ ὅτι δημότις ὑπάρχουσα βασίλισσα ἐγέγονει καὶ ταύτην διεφύλαξε τὴν ὑπεροχὴν μέχρι τῆς τελευταίας

---

[1]) Quod Kaelker p. 250 profert „adverbium (καταξίως) ad id ipsum (ne hiet oratio) videtur finxisse Polybius; certe apud Atticos non exstat, inter quos Sophocles et Euripides adiectivo tantum κατάξιος interdum utuntur" non recte se habet, nam Sophocles ipse duobus locis quos repperi exhibet καταξίως O. C. v. 911.

ἐπεὶ δέδρακας οὔτε σου καταξίως

et Electr. versu 800 — ἐπείπερ οὔτ' ἐμοῦ καταξίως cfr. Schneidewin-Nauck V. ed.

[2]) Primum apud Polybium usurpatum esse videtur.

[3]) Simplex vox ἀξίωσις significat apud Polybium nihil aliud nisi preces postulatum.

οὐχ ἑταιρικὴν προσφερομένη πινϑανότητα σωφρονικὴν δὲ καὶ πολιτικὴν σεμνότητα καὶ καλοκαγαϑίαν, δικαία τυγχάνειν τῆς ἐπ' ἀγαϑῷ μνήνης ἐστίν, καὶ καϑόλου τέτταρας υἱοὺς γεννήσασα πρὸς πάντας τούτους ἀνυπέρβλητον διεφύλαξε τὴν εὔνοιαν. Scriptor igitur dicit: Apollonias propter plures causas memoria digna est. Etenim ὅτι — ἐγεγόνει καὶ — καλοκαγαϑίαν laudem sibi peperit. Cum igitur hae priores duae causae ὅτι usque ad καλοκαγαϑίαν quasi subiectae sunt verbis δικαία usque ad ἐστίν, tertia causa non pendens sed absoluta inducitur. Cur autem Hultschius ὅτι parenthesi incluserit, nemo videt idque eo minus, quia sic tota constructio aliquid obscuri habet.

Διά.

Iam ut transeamus ad praepositionem διά, de hac cum accusativo coniuncta nihil aliud proferendum habeo quam omnium praepositionum longe plurimum hanc conferre ad coniunctiones removendas easque causales quae vocantur. Quantopere scriptor hanc structuram adamet, ex his fere exemplis deinceps enumeratis colligi potest: A. 1. 1; 3. 3; 7. 9; 7. 11; 10. 3; 10. 8; 14. 1; 16. 7; 19. 2; 20. 10; 24. 9; 25. 8; 27. 2; 34. 3; 37. 4; 41. 6; 46. 4; 46. 5; 48. 8; 51. 5; 51. 10; 62. 7; 65. 9; 68. 10; 69. 12; 70. 9; 84. 9; 85. 6; 80. 5. B. 5. 2, 6. 4; 7. 6; 7. 7; 8. 5; 11. 11; 13. 5; 16. 8; 16. 14; 17. 10; 17. 11; 18. 6; 17. 12; 21. 9; 22. 1; 22. 10; 28. 8; 30. 10; 33. 5; 34. 5; 35. 3; 37. 4; 37. 6; 40. 4; 46. 1; 51. 2; 59. 8; 63. 2; 66. 3; 68. 9. Γ. 4. 13; 14. 7; 21. 1; 21. 2; 23. 2; 26. 5; 31. 3; 32. 4; 32. 5; 42. 2; 48. 8; 48. 12; 55. 1; 55. 9; 58. 8; 70. 2; 71. 2; 71. 3; 72. 10; 84. 12; 90. 3; 91. 2; 92. 7; 98. 3; 106. 5; 107. 5; 109. 12; 110. 4; 110. 6; 115. 7. Δ. 1. 4; 2. 1; 2. 2; 2. 4; 3. 8; 5. 2; 7. 6; 16. 2; 20. 11; 22. 7; 30. 3; 38. 11; 44. 9; 47. 1; 51. 3; 60. 2; 69. 5; 73. 8; 75. 2; 86. 5. E. 8. 3; 8. 6; 13. 2; 26. 2; 29. 4, 35. 8; 39. 5; 41. 4; 45. 2; 45. 4; 46. 4; 48. 10; 48. 12; 51. 8; 52. 5; 56. 11; 60. 5; 60. 6; 60. 8; 66. 1; 66. 8; 69. 8; 70. 5; 78. 6; 81. 3; 81. 4; 81. 5; 83. 3; 83. 4; 91. 4; 94. 1; 95. 1; 96. 3; 100. 1; 101. 2; 103. 8; 107. 6; 110. 10. Exscribo haec tantummodo exempla: A. 7. 9 οὐ μὴν εἶχον γε

ποιεῖν οὐδὲν διὰ τὸ συνέχεσθαι τοῖς προειρημένοις πολέμοις B. 16. 8 διὰ τὸ τὰς ῥύσεις τὰς ἐπὶ τὰ πεδία νεούσας — εἰς τοῦτον ἐμπίπτειν . . Γ. 31. 3 διὰ τό, κἂν κατὰ τὸ παρὸν εὐτυχῇ, τήν γε περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα μηδέ ποτ' ἂν εὐλόγως βεβαιώσασθαι μηδένα τῶν νοῦν ἐχόντων.

Nunc, cum ad διὰ cum genetivo coniunctum aggredimur, primum nonnulli loci in censum veniant, quibus huius praepositionis notio aliquantum mutata videatur. Ut initium capiamus a loco Γ. 72. 9 ubi legimus: τὰ δὲ θηρία μερίσας πρὸ τῶν κεράτων δι' ἀμφοτέρων προεβάλετο, scriptor exprimi vult „elephantos ante cornua divisos secundum utrumque collocavit", ita ut διὰ idem fere significet atque πρὸ paulo ante positum, nisi quod magis extensionem quasi indicat. Neque aliter intellegi velim locum B. 68. 8 εἰς τοῦτο δυσχρηστίας ἦλθον ὥστε δι' αὐτῆς τῆς τοῦ λόφου κορυφῆς διαμάχεσθαι πρὸς τοὺς βιαζομένους in tantas angustias inciderunt ut secundum collis cacumen (nos an—hin vel an dem Rande des) dimicare cogerentur. Διὰ loco Γ. 77. 1 τὰς αὑτοῦ δυνάμεις προῆγε διὰ Τυρρηνίας καὶ κατεστρατοπέδευσε διὰ τῆς τῶν Ἀρρητίνων πόλεως quamquam primo obtutu spurium videatur propter διὰ antecedens, in quo paulo alia notio inest, tamen non reiecerim, cum fulciatur alio exemplo. Exstant enim H. 4. 1 haec verba: Δι' ὧν ὑπολαμβάνω, τὸ πολλάκις ἐν ἀρχαῖς ἡμῖν τῆς πραγματείας εἰρημένον νῦν δι' αὐτῶν τῶν ἔργων ἀληθινὴν λαμβάνειν πίστιν, ubi δι' ὧν respondet verbis διὰ τῆς πόλεως atque denotat „secundum haec" ideoque „propter haec vel propterea", δι' αὐτῶν τῶν ἔργων contra respondet verbis διὰ Τυρρηνίας. Nulla alia re haec duo exempla inter se differunt nisi quod διὰ altero loco (Γ. 77. 1) notionem localem, translatam altero (H. 4. 1) habet. Significationem autem „secundum" in praepositione διὰ nonnunquam inesse, illustrabo his exemplis: Herod. IV. 39 ἀπὸ Φοινίκης παρήκει διὰ τῆσδε τῆς θαλάσσης ἡ ἀκτὴ αὐτὴ παρά τε Συρίην inde ab Phoenicia haec ora pertinet secundum mare Xenoph. Hell. VII, 4. 22 (λόφον) δι' οὗ τὸ ἔξω σταύρωμα περιεβέβληντο οἱ Ἀρκάδες, collem, secundum quem etc. Aristot. Phys. 208 b. 29 ὅτι μὲν οὖν ἔστι τι ὁ τόπος παρὰ τὰ σώματα καὶ πᾶν σῶμα αἰσθητὸν ἐν τόπῳ, διὰ τούτων ἂν

τις ὑπολάβοι. Quodsi omnia haec quae dixi nobiscum reputaverimus, nihil esse existimo, cur locos illos Polybianos mutemus. Hinc non opus est, quod Hultschius ad B. 68. 8 proponit pro ὥστε δι' αὐτῆς scribere ὥστ' ἐπ' αὐτῆς; atque quod idem Γ. 77. 1 διὰ uncis includit, nihil assequitur, quoniam καταστρατοπεδεύειν nullo loco apud hunc scriptorem cum genetivo coniungitur idque eo minus, quia hoc κατὰ nonnisi verbositatis causa vel propter hiatum cum illo verbo compositum est.

Deinceps usitatissimas certe dictiones hic afferre operae pretium videtur: διὰ βραχέων paucis A. 15. 13; B. 37. 7; A. 27. 1; 65. 5; KH. 4. 9 sq. διὰ πλειόνων pluribus verbis A. 45. 13; Γ. 111. 5; I. 16. 7; KΔ. 9. 2; Λ. 3. 2 sq. — Porro notes διὰ τὸ τοῦδέ τινος τρόπου Γ. 62. 2; 77. 7; διὰ στόματος Γ. 112. 8 ἦν τὰ παρ' αὐτοῖς λόγια πᾶσι τότε διὰ στόματος omnium in ore; διὰ παντὸς ΛA. 7. 9.

Venio ad verba cum διὰ composita, de quibus simile aliquid dicendum est ac de eis quae cum σὺν et κατὰ conectuntur. Ac primum cum ἀγωνιᾶν nonnisi post consonantes reperiatur A. 20. 6 πολλαὶ μὲν πόλεις προσετίθεντο τοῖς Ῥωμαίοις ἀγωνιῶσαι τὰς δυνάμεις 10. 6; 31. 4; 66. 8; 44. 5; B. 6. 8; Γ. 9. 2; E. 20. 1; Iς. 24. 2; IH. 39. 4 sq. post vocales semper exstat διαγωνιᾶν eadem significatione indutum Γ. 105. 5 θεωρῶν τὸ γενόμενον καὶ διαγωνίασας μὴ σφαλῶσι τοῖς ὅλοις; I. 38. 10; IA. 32. 5; Z. 3. 6; KA. 26. 12. Ante Polybium διαγωνιᾶν scriptum non videmus. Nonnulli loci praebent etiam post consonantes hoc compositum Γ. 102. 10; Δ. 10. 3. — ἐμπίπτω post consonantes tantum A. 67. 6 ὅταν ἅπαξ εἰς ὀργὴν καὶ διαβολὴν ἐμπέσωσι πρός τινας sq. verum διεμπίπτω, quod a Polybio ipso fictum videtur, post vocalem ΔH. 7. 4 εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἀλλοτριότητα διεμπεσόντας sq. — Praeterea notes ἁρπάζειν ΛB. 11. 4 ταχέως ἡρπακότες verum διαρπάζειν IE. 15. 2 καὶ διαρπάσας; B. 7. 7 ἐπεβάλοντο διαρπάζειν 58. 12 πλὴν τοῦ διαρπαγῆναι Δ. 29. 6 τοῦτο διαρπάσαντες A. 30. 14 τὸν χάρακα διαρπάσαντες I. 15. 9 τα διηρπασμένα KH. 14. 4 ὑπάρχοντα διήρπασαν sq. Idem cadit in διαπορεῖν. Ἀπορεῖν subsequitur consonantes modo Γ. 79. 2 οὐκ ἀπορήσει Δ. 5. 8; H. 22. 1; Γ. 68. 9; K. 5. 8 sq. sed διαπορεῖν si vocalis antecedit Δ. 20. 2 βραχὺ διαπορῆσαι Z.

11. 5; A. 78. 5 τῷ στρατηγῷ. Διαποροῦντες δ.' IB. 24. 1; 10. 1; 10. 2; 10. 5; IΔ. 3. 2; KA. 25. 9; 43. 4; KH. 9. 4; ΛB. 10. 11; ΔΔ. 5. 8; KΘ. 5. 1. Luculenter apparet quid spectet scriptor, si consideres A. 64. 1 καί τί δή ποτ' ἐστὶ τὸ αἴτιον, ἀπορήσαι τις ἄν et IB. 10. 1 πρῶτον δὴ διαπορήσαι τις ἄν. Prorsus idem cadit in διαπιστεῖν. Ἀπιστεῖν post consonantes modo Δ. 41. 8; 18. 8; Θ. 18. 9 sq. verum διαπιστεῖν semper post vocales: A. 35. 2; 67. 13; 78. 5; Δ. 8. 12; 71. 6; Γ. 52. 6; E. 40. 2; 47. 4; B. 36. 6; IB. 14. 5; IE. 21. 5; KΔ. 9. 8; ΛA. 20. 4; 6. 5. Uno loco codices praebent ἀλλὰ ἀπιστοῦντος IE. 15. 4, ubi haud dubie διαπιστοῦντος restituendum est cfr. εὐλαβεῖσθαι Γ. 52. 6 et διευλαβεῖσθαι IΔ. 2. 7; KA. 16. 6; KH. 7. 7, ἀκούειν et διακούειν E. 79. 7; A. 13. 6; B. 61. 11; Γ. 37. 1; IA. 19. 5 — I. 37. 6; IΔ. 3. 1; KΔ. 1. 4; ΛΓ. 1. 1 sq. Copiosius mihi denique dicendum videtur de particulis ὅτι et διότι. Cum Isocrates διότι hic illic hiatus evitandi causa usurpet,[1]) Polybius eo progreditur, ut non modo omnibus iis locis, ubi ὅτι adhibito vocalium concursio fieret, διότι scribat, verum etiam ad orationem variandam saepissime particulae ὅτι uberiorem formam praeferat. Prioris generis exempla sunt haec: IB. 23. 2 Αὐτὸς ὢν δυσὶν ἁμαρτήμασιν ἔνοχος. τῷ μὲν ὅτι πικρῶς κατηγορεῖ τῶν πέλας . . ., τῷ δὲ διότι — διέφθαρται τῇ ψυχῇ; 25. 6 κατὰ τῶν πλησίων. Ὅτι μὲν οὖν ἐστι φιλαπεχθὴς . . ., ἱκανῶς ἐκ τῶν προειρημένων ὑπεδείχθη· διότι δ' ἀφιλόσοφός ἐστι . . ., ἐκ τῶν λέγεσθαι μελλόντων ἔσται συμφανές. I. 3. 1. Ἐκεῖνος γὰρ ὅτι μὲν ἦν εὐεργετικὸς . . . ὁμολογεῖται, διότι δ' ἀγχίνους . . . I. 2. 13; ΛΔ. 5. 6; H. 12. 2; B. 63. 1; 63 2; Γ. 30. 1 ὁμολογούμενον ἦν κἀκεῖνο διότι Ζακανθαῖοι ἐδεδώκεισαν αὑτοὺς εἰς τὴν — πίστιν ac statim post 30. 2. ὁμολογούμενον ὅτι — Ζακανθαῖοι . . . ἐπέτρεψαν sqq. Tamen inveniuntur nonnulli loci, quibus libri manuscripti etiam post vocales ὅτι pro διότι exhibeant: E. 27. 6; Θ. 21. 3; H. 13. 6; KB. 12. 3; KΔ. 10. 4; ΛA. 24. 1; ΛΘ. 9. 1; KH. 20. 9; ac primum his locis Θ. 21. 3 ἂν δὲ καὶ συναυξῆσαί τις βουλόμενος τὴν ἀπορίαν εἴπῃ ὅτι δυνατόν ἐστι. ΛΘ. 9. 1 προνοεῖσθαι ὅτι πάντες — ἄγονται KΔ. 10. 4 ἐάν τις αὐτοὺς

[1]) cfr. Baiter ad Isocrat Panegyr. 50,48.

διδάξῃ ὅτι (cfr. paulo post 12. 3 καὶ διδαχθεῖσα διότι, paulo ante 10. 3 ὅταν — διδάξῃ τις αὐτοὺς ὅτι) KH. 20. 9 πατέρα ὅτι δεῖ λαβεῖν haud dubie restituendum est διότι; deinde KB. 12. 3 ἀπελογίσατο πρῶτον μέν... εἶτα ὅτι mutaverim in εἶθ' ὅτι, cum εἶτα semper fere α literam abiciat; itemque loco H. 13. 6 εἰ μὴ νὴ Δία ὅτι, εἰ μὴ νὴ Δι' ὅτι scribendum videtur cum α in Δία omnibus fere locis elidatur. Denique quod legimus ΛΑ. 24. 1 Κάτων δὲ ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, ἐδυσχέραινε καὶ ἐκεκράγει, ὅτι τινὲς εἰσήγαγον cum haud dubie ab eclogario scriptum sit, restat unus locus E. 27. 6, ubi in hiatu non offendo: εἰ δὲ μή, ὅτι νομιοῦσι.

Atque ut alterius generis exempla afferam, quibus διότι etiam post consonantes positum est: haec eligo: A. 49. 1 ἀναγελλόντων διότι Γ. 26. 3 τούτοις διότι Δ. 24. 2 συνυπονοεῖν διότι I. 45. 9 πρὸς αὐτοὺς διότι I. 46. 4 λόγου χάριν διότι Γ. 15. 7 Ῥωμαίοις διότι; 98. 4 πεισθεὶς γὰρ διότι ΛΑ. 8. 2; ΛΔ. 2. 11; ϛ. 1. 1.

Ἑξῆς.

Quoniam de iis praepositionibus loquor, quae cum duobus casibus coniunguntur, hoc eodem loco, quid de particula ἑξῆς significandum sit, non alienum videtur commemorare. Saepissime cum dativo conectitur B. 1. 3; 12. 4; 17. 4; 41. 13; 57. 5; Γ. 2. 3; 72. 2; 104. 7; 113. 7; Δ. 1. 6; 1. 9; 60. 3; E. 82. 4; 82. 6; 82. 11; 99. 10; ϛ. 21. 7; 24. 3; 31. 5; 33. 3; 40. 4; IB. 26. 3; IE. 33. 7. Iϛ. 16. 1; 31. 3; IH. 6. 6; KA. 10. 13; KB. 8. 4; KΔ. 11. 15; KH. 20. 8; genetivo rarius appositum videmus B. 17. 7; Δ. 35. 5. Cum omnibus his locis ἑξῆς ante nomen exstet et ita quidem, ut semper consonans antecedat: ubi vocalis praecedit, ibi hanc particulam reperimus postpositam. KA. 10. 12—13 ἐδῄουν τὴν — χώραν· ἑξῆς δὲ τούτοις sed Γ. 44. 11 συμβουλίᾳ· τούτοις δ' ἑξῆς — KH. 20. 8 μετὰ τὸν — θάνατον, ἑξῆς δὲ τούτοις verum B. 62. 1 οὐ μὴν ἀλλὰ τούτοις ἑξῆς — IB. 26. 2—3 ἀνθρώπων. Ἑξῆς δὲ τούτοις verum E. 82. 10 ἔστησε[1]) τούτοις δ' ἑξῆς. — B. 17. 7 κατῴκησαν, ἑξῆς δὲ τούτων sed I. 44. 5 ψιλοί, τούτων δ' ἑξῆς sq.

[1]) Polybius quantum potest ν ephelcysticon quod vocatur evitat.

Quod autem ad significationem huius particulae attinet inest in ἑξῆς et localis B. 17. 4 μετὰ δὲ τούτους Ἴσομβρες κατῴκησαν, ἑξῆς δὲ τούτοις παρὰ τὸν ποταμὸν Γονομάνοι sq. et temporalis Δ. 35. 5 ἑξῆς δὲ τούτου — ἀνεῖλον μὲν τοὺς περὶ Γυρίδαν sq.

(Ἀμφί). Ὑπό.

Reliquum est, ut eas praepositiones, ex quibus omnes tres casus pendeant, accuratius consideremus. Qua in re sciendum est, ἀμφὶ cum casu coniunctum apud Polybium nullo loco reperiri.[1]) Praepositionem autem περί, quippe cuius apud scriptorem usum duobus casibus coërceatur, iam paulo supra tractavi. Eandem paene quam περὶ fortunam experta est praepositio ὑπό; etenim cum περὶ cum dativo in eius libris nunquam coniungatur, fragmentis exceptis ὑπὸ eidem casui tribus locis apponitur, ita ut ex hac quoque re appareat, quantopere dativus ut ita dicam recedat. Locos hic habes: A. 57. 8 πάντες ἦσαν ὑπὸ ταῖς ἀσφαλείαις „omnes versabantur post munimenta", similiter Δ. 12. 10 ὡς μενόντων ὑπὸ ταῖς ἀσφαλείας; Γ. 46. 8 τά τε θηρία καὶ τὰς ὑπ' αὐτοῖς σχεδίας elephantos et navigia quae sub iis erant. Fragmenta ipsa praebent haec exempla: ς. 7. 2 πεπεισμένοι τοὺς ἐκ τοιούτων γεγονότας καὶ τραφέντας ὑπὸ τοιούτοις παραπλησίως ἕξειν καὶ τὰς προαιρέσεις H. 22. 6 εἰ μάχαιραν ὑφ' αὐτῷ παρεσκευασμένος IB. 25. 7 τῆς γῆς τῆς ὑπὸ τῷ κόσμῳ κειμένης IΓ. 7. 9 τὰς χεῖρας πλήρεις σιδηρῶν γόμφων ὑπὸ τοῖς ἱματίοις.[2])

Omnibus contra aliis locis scriptor accusativum praefert ab ὑπὸ pendentem; semper legimus pro locutione ὑφ' ἑαυτοῖς, ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖσθαι: ὑφ' ἑαυτούς, ὑφ' ἑαυτὸν π. A. 10. 7 ταχέως ὑφ' αὑτοὺς ποιήσονται τὴν Σικελίαν Γ. 4. 9; 35. 3

[1]) Audias quod Eucken de ἀμφὶ apud Aristotelem adhibito dicit: „ἀμφὶ findet sich in den ächten Schriften nie, in den unächten nur de mundo 398 a 20; περὶ hat es sonst vollständig verdrängt." Porro eandem praepositionem ne in Novi quidem Testamenti scriptis reperiri demonstrat Winer, Grammatik des neutest. Sprachidioms p. 319c.

[2]) cfr. Eucken p. 73 de usu praepositionis ὑπό cum dativo apud Aristotelem coniunctae: „Häufiger findet es sich nur in den naturwissenschaftlichen Schriften." Plane omiserunt ὑπὸ c. dat. Novi Testamenti scripta, vid. Winer, p. 337.

ποιησάμενος δὲ πάντας ὑφ' ἑαυτὸν A. 6. 6; 6. 8; Δ. 61. 5; 1. 7; E. 35. 9; 77. 1; I. 25. 5 sq. Maioris momenti est, quod ubi de loco, quo quis vel quid procedit, cogitari iam nequeat, ibi quoque accusativus pro dativo semper legitur I. 22. 1 τραφεὶς δὲ καὶ παιδευθεὶς ὑπὸ Κλέανδρον τὸν Μαντινέα cfr. exemplum paulo supra allatum ς. 7. 2 τραφέντας ὑπὸ τοιούτοις. E. 26. 4 τὸν μὲν γὰρ βασιλέα νέον ἔτι καὶ τὸ πλεῖον ὑφ' αὑτὸν ὄντα καὶ μηδενὸς κύριον ἀπεδείκνυε E. 65. 2 Σωκράτης δὲ πελταστὰς ὑφ' αὑτὸν εἶχε δισχιλίους 82. 3 εἶχε μετὰ τῶν ὑφ' αὑτὸν ἱππέων τὸ λαιὸν κέρας 82. 11 τοὺς ὑπὸ Μενέδημον εὐζώνους Γ. 43. 3 εἶχον δὲ τὴν μὲν ἐξ ὑπερδεξίου καὶ παρὰ τὸ ῥεῦμα τάξιν οἱ λέμβοι, τὴν δ'ὑπὸ τούτους τὰ λεπτὰ τῶν πορθμείων sq. Notes dictionem θεωρεῖν vel θεᾶσθαί τι ὑπὸ τὴν ὄψιν A. 26. 9; Δ. 41. 9; I. 18. 13 similiter θεᾶσθαί τι ὑπὸ τάς αὐγάς E. 35. 10 τεθεαμένος μὲν ὑπ' αὐγὰς αὐτῶν τὰ πράγματα e propinquo vel in clara luce aliquid videre I. 3. 1 καὶ τεθεαμένων ὑπ' αὐγὰς αὐτοῦ τὴν φύσιν.

Nec minus quam praepositionem ὑπὸ cum accusativo adamat Polybius eandem cum genetivo coniunctam, quo indicetur, aliquid aliqua re fieri; ad quam structuram hiatum non mediocriter valere, his exemplis illustrabo: A. 34. 7 συνεπατήθησαν ὑπὸ τῆς ὑπερφυοῦς βίας τῶν ζώων, non τῇ ὑπερφεῖ βίᾳ B. 29. 9 τὰ δ'ὑπὸ τῆς λυσιτελοῦς ἐλπίδος ἀγόμενοι non τῇ ἐλπίδι ἀγόμενοι 37. 6 ἀπηντῆσθαι μηδὲ παράλογον ὑπὸ τῆς τύχης, ὥςτε, non τῇ τύχῃ, ὥστε. . . 39. 12 ὑπὸ τῆς Λακεδαιμονίων ἀρχῆς ἐπισκοπεῖσθαι, non τῇ — ἀρχῇ ἐπιςκοπεῖσθαι 60. 4 περισταλεὶς ὑπὸ τῆς τῶν Ἀχαιῶν πραότητος καὶ καλοκαγαθίας, οἵτινες non καλοκαγαθίᾳ, οἵτινες Γ. 46. 9 περιεχόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεδειλία; 51. 2 ἐξεκλήσθησαν ὑπὸ τοῦ συμβαίνοντος ἐξάπτεσθαι τῆς πορείας 66. 2 βαρυνόμενον ὑπὸ τοῦ τραύματος εἰς ἀσφαλές 70. 7; 84. 4; 103. 6 ἠλλοιωμένος ὑπὸ τῶν συμβεβηκότων, ἔτι δε, quia scriptor ν ephelcystico raro utitur; E. 15. 3; 50. 5; 73. 6; 87. 3; 110. 11 sq.

Πρός.

Profero iam, quae potissimum de praepositione πρὸς dicenda mihi videntur; ac primum πρὸς cum dativo coniunctum haud raro ad numeri rationes exprimendas adhibetur

Α. 5. 1 πίπτει δὲ κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ εἰκοστὴν πρὸς ταῖς ἑκατὸν ὀλυμπιάδα Β. 41. 1 ὀλυμπιὰς μὲν ἦν εἰκοστὴ καὶ τετάρτη πρὸς ταῖς ἑκατόν 41. 11 περὶ δὲ τὴν εἰκοστὴν καὶ τετάρτην ὀλυμπιάδα πρὸς ταῖς ἑκατόν 71. 6; Γ. 118. 10 ἡ τετταρακοστὴ πρὸς ταῖς ἑκατὸν ὀλυμπιάσι Ε. 111. 9; ΚΒ. 1. 1; 2. 1; ΚΓ. 1. 1; ΛΘ. 19. 6; nec dissimiles sunt hi loci Α. 37. 1 τῶν γὰρ ἑξήκοντα καὶ τεττάρων πρὸς ταῖς τριακοσίαις ναυσὶν ὀγδοήκοντα μόνον συνέβη περιλειφθῆναι σκάφη pro ἑξήκοντα καὶ τεττάρων καὶ τριακοσιῶν νεῶν, . . Ι. 6. 10 ἔτος γὰρ ἕβδομον ἔχων πρὸς τοῖς εἴκοσι pro ἔτος εἰκοστὸν καὶ ἕβδομον Λ. 5. 6 ὡς σχεδὸν ἔτη τετταράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατὸν κεκοινηκὼς ὁ δῆμος Ῥωμαίοις τῶν ἐπιφανεστάτων — ἔργων pro τετταράκοντα καὶ ἑκατόν. . .[1])

Praeterea in locum dativi ex πρὸς pendentis hic illic accusativum irrepere coepisse non videtur praetermittendum Α. 26. 3 ὄντων δὲ τῶν μὲν πρὸς τὸ κωλύειν τῶν δὲ πρὸς τὸ βιάζεσθαι; ΙΔ. 2. 7 ἐπείσθη διότι πρὸς τὸ συντελεῖν ἐστι τὰς διαλύσεις ὁ Σκιπίων, ubi iniuria Scaliger eumque secutus Hultschius τὸ in τῷ mutaverunt.

Denique videamus, quid Polybii proprium sit in verbis cum πρὸς compositis. Maxime ne hiet oratio verbis, quae iam praepositione ἐπὶ continentur, saepissime πρὸς eadem significatione indutum praecedit. Huc pertinent: Κ. 6. 4 ἀεί τι προσεπινοῶν; Δ. 84. 2 καί τι προσεπεῖπε; Γ. 24. 14 τὰ μὲν κατὰ Λιβύην καὶ Σαρδόνα προσεπιτείνουσιν ἐξιδιαζόμενοι Α. 63. 2; Δ. 80. 3 οἱ δὲ Λεπρεᾶται προσεπερρώσθησαν ταῖς ὁρμαῖς Α. 29. 1 οἱ Ῥωμαῖοι προσεπισιτισάμενοι ΚΑ. 24. 14 καὶ προσεπέλεγον ὅτι. Praeterea notes προσαναδέχομαι Ε. 13. 8 Φίλιππος ἐστρατοπεδευκὼς περὶ τὴν Μέταπαν ἐνταυθοῖ προσανεδέχετο τοὺς ἀπὸ τῆς οὐραγίας. Ante Polybium exstitisse non videtur. Idem cadit in προσαναμιμνήσκειν Λ. 28. 6 ὡς εἶπα, προσαναμιμνήσκοντες μόνον 29. 7 βραχέα προσαναμνήσαντος Ε. 111. 10 ἐν δὲ τῇ μετὰ ταῦτα βύβλῳ, βραχέα προσαναμνήσαντες τῆς προκατασκευῆς . . . ἐπάνιμεν. Nec προσαναπαύω exstat in libris Polybio antiquioribus ΛΘ. 2. 1 τῶν ἀρχαίων συγγραφέων οἱ λογιώτατοι δοκοῦσί μοι προσαναπεπαῦσθαι τῷ

[1]) Polybium imitatur Diodorus.

παρὰ τοῖς ἀκοντισταῖς τούτῳ τῷ τρόπῳ κατελύθη Gaesatarum ferociae ab iaculatoribus hoc modo finis factus est; notes etiam κακῶς ἀκούειν παρά τινι pro ὑπό τινος Γ. 94. 8 Φάβιος δὲ κακῶς μὲν ἤκουε παρὰ τοῖς πολλοῖς.

Dativo rei alicuius contra nusquam haec praepositio apposita est nisi quod uno loco B. 5. 5 libri manuscripti praebent τὸν παρὰ τῇ πόλει ῥέοντα ποταμόν. Quae constrüctio quamquam apud poëtas et Xenophontem aliquoties adhibetur Anab. 7. 2. 25; 6. 2. 2; Polybii tamen generi dicendi repugnat; primum enim offendit, quod in eius quatuor voluminibus semel tantum haec structura reperitur; deinde etiam iis locis, quibus status aliquis denotatur, saepissime accusativus dativo praefertur: quanto magis hoc loco, ubi de verbo movendi sermo est! Praeterea accusativus his exemplis plane similibus confulcitur H. 35. 8 τοῦ παρὰ Λακεδαίμονα ῥέοντος Εὐρώτα ΚΑ. 26. 4 ποταμὸν ῥέοντα παρὰ τὴν πόλιν ῥέοντα ποταμόν. Ideò illo loco scripserim τὸν παρὰ τὴν πόλιν ῥέοντα ποταμόν. Editores in hoc loco non offenderunt nisi quod Hultschius etsi in textu qui dicitur codicum lectionem retinet, in adnotatione πρὸς τῇ πόλει proponit.

Παρὰ cum accusativo coniunctum silentio praetermitterem, nisi propterea id tractandum esse existimarem, quod apud Polybium in multo crebriorem usum venit quam apud antiquiores scriptores. Qua in re proxime ab hoc scriptore abest Aristoteles cfr. Eucken p. 59—62 et ind. Aristotelicum sub παρά.

Ac primum localem notionem „secundum" habes H. 35. 8; ΚΑ. 26. 4; B. 65. 10; Γ. 33. 15; 41. 4; 11. 5 sq. nonnunquam παρὰ aliquid prope rem aliquam fieri denotat veluti A. 38. 9 ῥαδίως δὲ τοῦ παρὰ θάλατταν πύργου πεσόντος. Valde diligit scriptor hanc praepositionem ad tempus indicandum, intra quod aliquid fit. Γ. 85. 8 παρ' αὐτὸν τὸν τῆς μάχης καιρὸν A. 7. 4 παρ' αὐτὸν τῆς παρανομίας καιρὸν B. 8. 7 παρ' ὅλην τὴν κοινολογίαν B. 29. 2; B. 63. 6 παρ' ὅλην τὴν πραγματείαν Γ. 10. 10; E. 10. 10; I. 35. 2; ΚΔ. 3. 8; ΛΒ. 8. 11; B. 56. 3; 56. 8; 59. 10 sq. Huc referas etiam locutiones apud Polybium usitatissimas παρ' ἕκαστον „quamvis occasione" Δ. 82. 5 προσεπιδεικνύων αὐτῷ παρ' ἕκαστον ὡς E. 4. 11; 11. 2; pro

singulari numero reperitur pluralis Γ. 57. 4 οὐ βουλόμενοι παρ' ἕκαστα διασπᾶν τὴν διήγησιν; praeterea adamatur dictio παρὰ πόδας quae significat id, quod ab aliquo loco seu tempore proxime abest ideoque denotat „e vestigio, statim.“ Adhibetur autem, ne hiet oratio pro παραυτίκα vel παραχρῆμα A. 7. 5 παρὰ πόδας εὗρον μιμητάς 35. 3 παρὰ πόδας αὐτὸς ἥγετο 8. 2 παρὰ πόδας ὑπὸ τῶν Συρακοσίων — συνεδιώχθησαν B. 60. 6 παρὰ πόδας, ἐπεὶ — ἔσχε τὰς ἐλπίδας E. 26. 13 καὶ παραυτίκα τάλαντον sed statim post καὶ παρὰ πόδας ἐλεεινοί γίνονται H. 11. 2 μετὰ ταῦτα παρὰ πόδας, ἔν τε τῷ προοιμίῳ KΘ. 22. 2—3 τὰ κατορθώματα παρὰ πόδας. Ὃ καὶ τότε—συνέπεσε sq.; notes παραυτά, proprie παρ' αὐτὰ Λ. 32. 1; E. 95. 12; 107. 5; ΔH. 9. 11 sq. Ab hac signifi catione „per“, nos „während“, differt παρὰ in locutione παρὰ μίαν ἡμέραν „alternis diebus“ Z. 13. 6 καιρὸν ἐν ᾧ παρὰ μίαν ἡμέραν Δημητρίου μὲν παρόντος ς. 40. 9. Aliis locis substantivum ἡμέρα omittitur παρὰ μίαν Γ. 110. 4 τῆς δ' ἡγεμονίας τῷ Γαΐῳ καθηκούσης εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν διὰ τὸ παρὰ μίαν ἐκ τῶν ἐθισμῶν μεταλαμβάνειν τὴν ἀρχὴν τοὺς ὑπάτους. Cum hic exprimatur differentia quaedam, quatenus παρὰ μίαν (ἡμέραν) ita explicandum videtur, ut inter duos dies semper singuli dies interiecti sint: eadem etiam de his dictionibus statuenda est quamvis in sensum paulo diversum: παρὰ μικρὸν A. 33. 7; 43. 7; IB. 20. 7; IE. 6. 8; παρ' ὀλίγον A. 25. 3; B. 55. 4; IH. 46. 12; ΛΓ. 3. 1; 1. 4; παρ' οὐδὲν A. 15. 4 sq. παρὰ πολύ Γ. 92. 7; Δ. 21. 5. Similiter intellegas quod legimus IB. 11. 1 καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πόλεων περὶ τὰς ἀναγραφὰς τὰς τούτων ἐξελέγχων, παρὰ τρίμηνον ἐχούσας τί διαφέρον, οὗτός ἐστι, tribus mensibus differentes.

Haud raro παρὰ causam denotat A. 32. 4 ἔφερε τοὺς ἀπολογισμοὺς καὶ παρὰ τί νῦν σφαλείησαν καὶ διότι Γ. 103. 2 μὴ παρὰ τὴν τῶν δυνάμεων ἀποδειλίασιν ἀλλὰ παρὰ τὴν τοῦ προεστῶτος εὐλάβειαν γεγονέναι Γ. 16. 5 παρὰ τοῦτο συνέβη Θ. 19. 2 καὶ παρὰ τοῦτο συνέβη. I. 12. 6 ἄνισος ἦν ἡ μάχη παρὰ ταύτην τὴν αἰτίαν.

τρόπῳ τούτῳ quietem sibi dedisse mihi videntur E. 7. 3 ᾤοντο δεῖν τὸν Φίλιππον περὶ τὸν Ἀχελῷον στρατοπεδεύσαντα προσαναπεπαῦσαι τὴν δύναμιν. Idem dicendum est de προσανατείνω, προσαντέχω, προσαξιόω, προσασκέω, quae omnia verba primum apud Polybium legimus. ΙΑ. 22. 3 αὐτὸς εἰωθὼς τῇ μὲν ὥρᾳ προσανατείνειν, tempus protrahere consuetus copias in aciem educendi ΙΗ. 53. 9 καὶ πλείω χρόνον ὡσανεὶ προσανατεινόμενος αὐτῷ quasi minatus E. 87. 4 βραχέα προσανατα𝜗εὶς per breve tempus iratus sqq.

Ἐπί.

Quod de πρὸς cum dativo coniuncto expressi, haud raro hanc praepositionem adhiberi ad numerorum rationes exprimendas, nonnunquam etiam cadit in ἐπὶ Δ. 14. 9 ταῦτα μὲν οὖν εἰς τὴν προτέραν ἔπεσεν ὀλυμπιάδα, τὰ δ'ἑξῆς εἰς τὴν τετταρακοστὴν ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν pro εἰς τὴν τ. καὶ ἑκατοστὴν; similiter ἱππέων δ'ἐπὶ ταῖς δύο μυριάσιν ἐπῆσαν ἔτι τρεῖς χιλιάδες Β. 24. 14; ὧν ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ πορ𝜗μοῦ μέχρι Νάρβωνος μυρίων ἐστὶ καὶ πλειόνων ἢ διακοσίων ἐπὶ τοῖς χιλίοις ΔΔ. 6. 5.

Neque praetermittendum est, ἐπὶ c. dat. nonnunquam indicare, aliquid per spatium temporis pertinere Γ. 51. 12 εἰς δὲ τὸ μέλλον ἔσχε μὲν καὶ σίτου καὶ 𝜗ρεμμάτων ἐπὶ δυεῖν καὶ τρισὶν ἡμέραις εὐπορίαν; 52. 8 προπορευομένων δ'αὐτῶν ἐπὶ δυ' ἡμέραις, cui tamen structurae scriptor ἐπὶ c. acc. praefert, quod eadem significatione sexcenties reperitur.[1])

De ἐπὶ cum accusativo coniuncto nihil est quod afferendum videatur nisi locutiones eiusmodi ἐπὶ τάδε c. gen. citra, cis Γ. 35. 4 τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ ποταμοῦ χώρας 40. 5; 34. 4; 3. 4; 23. 4; 97. 5; Δ. 48. 3; 48. 7 ἐπ' ἐκεῖνα vel ἐπέκεινα c. gen. trans Β. 15. 9 ἐπέκεινα τῶν Ἄλπεων Γ. 22. 5; 23. 2 ἐπὶ 𝜗άτερα in altera parte, trans Γ. 40. 5, ubi opponitur ἐπὶ τάδε Δ. 44. 5. Cum haec exempla ita comprehendenda sint, ut per loci spatium pertinendi notio subsit, dictionem ἐπὶ πόδα valde adamatam explices ex significatione militari Β. 68. 4 αὐτοὺς δ'ὑποχωρεῖν ἐπὶ πόδα καὶ με𝜗ίστασ𝜗αι πρὸς τοὺς ὑπερδεξίους ἀεὶ τόπους ἀσφαλῶς alium pedem post alium

[1] Confr. Raf. Kuehner, gr. Gr. II, p. 434 „temporell meist poet und spätprosaisch".

referre tergis non datis. B. 30. 4 οἱ δ'εἰς τοὺς φίλους ἀναχωροῦντες ἐπὶ πόδα ΙΗ. 25. 4 τοὺς δ'ἐπὶ πόδα ποιουμένους τὴν ἀναχώρησιν sq. A. 26. 13: ἐπέβαλον τούτοις ἐπὶ μίαν ναῦν ἐν μετώπω τὸ τρίτον στρατόπεδον, ubi vertas aliam navem iuxta aliam etc.

Genetivo appositum ἐπὶ nonnunquam totius enuntiati vice fungitur A. 81. 6 Ἐπί τε γὰρ τῶν ἑλκῶν, ἐὰν μὲν θεραπείαν τοῖς τοιούτοις προσάγῃ τις, ὑπ' αὐτῆς ἐνίοτε ταύτης ἐρεθιζόμενα θᾶττον ποεῖται τὴν νέμην quod enim attinet ad vulnera, si quis medicinam affert, interdum augentur vel potius vulnera enim si quis — affert, interdum augentur; potuit igitur Polybius scribere: τά τε γὰρ ἕλκη, ἐὰν — θᾶττον ποιεῖται τὴν νόμην. Eiusdem generis alium locum non repperi apud scriptorem.

Παρά.

Restat, ut, quae de παρὰ commemoranda videantur, proferamus. Ac primum haud pauca inveniuntur exempla, quibus haec praepositio cum genetivo coniuncta videtur supervacanea. Duplex autem genus distinguas; aliquomodo enim notio praepositionis retinetur B. 10. 3 ζεύξαντες τοὺς παρ' αὐτῶν λέμβους 27. 6 ἐξαπέστελλον τοὺς παρ' αὐτῶν ἱππεῖς 50. 3; Γ. 9. 2 ἡ μὲν γὰρ παρὰ τούτων ἀλογία 33. 1; 43. 6 ἅμα τῷ συνιδεῖν ἐγγίζοντας ἤδη τοὺς παρ' αὐτοῦ στρατιώτας 64. 6; E. 14. 5; 61. 8 sq. quibus omnibus locis antiquiores scriptores solum genetivum substituunt. Aliis vero locis παρὰ ita se habet, ut vix explicari possit Γ. 78. 5 ἐπὶ τῷ τὸν πόλεμον ἐν τῇ παρ' αὐτῶν χώρᾳ λαμβάνειν τὴν τριβήν 65. 7 φεύγειν ὑπὸ τὰς παρ' αὐτῶν ἴλας 67. 6; 64. 6; KB 3. 6 Λυκόρτας ὁ παρ' ἡμῶν πατήρ sq.

Saepissime παρὰ c. dat. personae qui vocatur pendens reperitur ex verbis passivis, quae structura iam ab oratoribus Atticis diligebatur, magis tamen a Polybio; huc pertinent λέγεσθαι A. 65. 6 ὁμολογεῖσθαι A. 5. 4 ibidem γνωρίζεσθαι ἱστορεῖσθαι B. 16. 13; γινώσκεσθαι B. 17. 10; ἀμφισβητεῖσθαι A. 65. 9; ἐπινοεῖσθαι A. 68. 6; ἀξιοῦσθαι B. 56. 1; πιστεύεσθαι Γ. 9. 2; B. 7. 9; ὁρίζεσθαι Δ. 6. 11; διορθοῦσθαι A. 7. 12; ἐναργεῖσθαι A. 13. 5 θεωρεῖσθαι Γ. 9. 2; inusitatius paulo dictum est B. 30. 5 τὸ μὲν οὖν τῶν Γαισατῶν φρόνημα

Maximilianus Thiemann de vita sua.

Natus sum anno h. s. LVIII a. d. IV Kal. Jul. Zethlingiae in vico palaeomarchico, patre Friederico Guilelmo, matre Bertha Dorothea, quorum illum, qui sacrarum rerum fuit antistes, praematura morte me vix novem annos nato abreptum esse vehementer doleo, hanc etiamnunc vivere valde gaudeo. Fidem profiteor evangelicam. Litterarum elementis ab ipso patre imbutus adii gymnasium Vitebergense. Vere anni LXXVIII maturitatis testimonium adeptus Halas Saxonum me contuli, ubi per quatuor semestria cum theologicas scholas tum maxime philologicas audivi; deinde morbo affectus ac vix restitutus, medici consilio Marpurgi universitatem valetudini meae magis idoneam adii, ubi v. ill. Bergmanni, Bormanni, Caesaris, Niesii, Schmidtii, aliorum scholas frequentavi. Bormannus et Niesius et Lenzius benigne mihi permiserunt, ut studiis interessem historicis, Caesar et Schmidtius, ut in seminarium reciperes philologicum, cuius sodalis extraordinarius fui bis sex menses, per unum semestro ordinarius. Halis Saxonum praeter theologos vv. ill. Beyschlagium, Kaehlerum, Riehmium, Schlottmannium praecipue audivi Duemmlerum, Dittenbergerum, Haymium, Hillerum, Keilium vv. sp. Dittenbergeri, Hilleri, Keilii benignitate seminarii ac proseminarii philologici studiis interfui.

Quibus omnibus viris de me meritis gratias et nunc ago et semper habebo quam maximas.

Typis Fiedlerianis, Vitebergae.

[redacted]

